

Třináctka připravena do Mali

Jednotka 13. úkolového uskupení EUTM se během cvičení Sahel 1/2019 certifikovala na zahraniční operaci v Mali

str. 10

Velitel 22. základny vrtulníkového letectva organizuje výběr kandidátů na obsazení systemizovaných míst vrtulníkové letky palubní střelec – operátor

Vstupní podmínky:

- VZP s minimálně 2 roky praxe u útvaru
- Předchozí služba v bojových jednotkách AČR výhodou
- Stredoškolské vzdělání s maturitou
- Znalost AJ minimálně 1111
- Zdravotní klasifikace „A“ výsadkář
- Držitel BP na stupeň „Tajné“ nebo předpoklad pro její získání
- Zařazení na SM „výsadkář“ výhodou
- Kurz CLS výhodou
- Fyzické a psychické předpoklady

Naše nabídka:

- Služba na funkci palubní střelec v hodnostech praporčíckého sboru u prestižní vrtulníkové letky
- Dynamicky se rozvíjející profese
- Odborná příprava a výcvik v zahraničí
- Odpovídající zázemí na moderní letecké základně včetně přímé účasti na leteckém výcviku
- Výcvik ve výsadkové přípravě
- Nasazení v zahraničních operacích

Průběh výběru:

- Registrace uchazečů proběhne formou zaslání strukturovaných profesních životopisů (včetně kontaktních čísel na mobilní tel. a Alcatel) a potvrzení o souhlasu velitele útvaru k přeložení na adresu „Patrik.Zaoral@SIS.ACR“, do 19. dubna 2019.
- Vybraní uchazeči budou na základě posouzení životopisů pozváni k účasti na druhé části výběru do 3. května 2019.
- Druhá část výběru bude jednodenní a proběhne v týdnu od 13. – 16. května 2019 u 22. zvl. Sedlec, Václavice u Náměště nad Oslavou.
- Součástí druhé části výběru bude:
 - Fyzické zdatnosti v rozsahu výročního přezkoušení z TV
 - SAC (skokansko-akrobatické cvičení)
 - Topografická, zdravotní, střelecká (vševojsková) příprava
 - Znalost cizích armád
 - Motivační pohovor

V případě dotazu je možné kontaktovat telefonicky nrap. Milana RUBEŠE na tel. číslo 702 011 523, případně NO-1 mjr. Ing. Patrika ZAORALA, alc. 437 911

ŽÁDOST ZAMĚSTNANCE o zaslání části platu bezhotovostním způsobem

Nákladové středisko: _____

Příjmení a jméno: _____

Datum narození: _____

Žádám o zaslání částky _____ Kč bezhotovostním způsobem a poukazováním na účet takto:

Název peněžního ústavu: Česká spořitelna

Číslo bankovního účtu: 44665522 kód banky: 0800

Variabilní symbol: 918 specifický symbol (osobní číslo VZP, OZ nebo SZ): _____

Žádost platí trvale od následujícího dne, kdy bude doručena na plátcovu pokladnu, nejdříve však od _____

Za případné škody, které vzniknou nesprávným uvedením údajů v žádosti, plátcova pokladna neodpovídá.

Zaměstnanec souhlasí, aby Agentura personalistiky AČR jednou ročně poskytla Charitě ČR osobní údaje zaměstnance v rozsahu jméno, příjmení a adresa trvalého pobytu, a to za účelem vystavení potvrzení o poskytnutí daru k daňovým účelům (§ 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů).

Dne: _____ podpis zaměstnance

Žádost doručena na plátcovu pokladnu dne: _____

Pozn.:

služební plat se vyplácí bezhotovostně na náklad a na nebezpečí státu nejvýše na dva účty určené vojákem u banky nebo pobočky zahraniční banky nebo spořitelny a úvěrového družstva nejpozději v pravidelném termínu výplaty služebního platu.

**VOJENSKÝ FOND
SOLIDARITY**

Vojenský fond solidarity

I TY MŮŽEŠ JEDNOU POTŘEBOVAT POMOC!

číslo sbírkového účtu 44665522/0800 variabilní symbol 918

Koncem února se uskutečnilo velitelské shromáždění zaměřené na vyhodnocení výcvikového roku 2018

Je před námi mnoho práce

Celkem 99 velitelů Armády České republiky se setkala ve středu 27. února v hlavním sále Ministerstva obrany v Praze k vyhodnocení výcvikového roku 2018. Jednání zahájil náčelník Generálního štábu Armády České republiky armádní generál Aleš Opa zrekapitulováním úkolů na rok 2018 v souladu s nastavenými prioritami.

Prvními zmíněnými byly projekty okamžitého dopadu, které mají za cíl vybavit vojáky bojových útvarů kompletní výstrojí, zbraněmi, prostředky balistické ochrany, přístroji nočního vidění a spojovacími prostředky. „V tomto ohledu se povedlo podepsat rámcové dohody, takže bude možné doplňovat tento materiál v průběhu dalších let podle aktuální potřeby,“ uvedl generál Opa.

Náborový cíl splněn na 113 %

K prioritě náboru uvedl: „Vloni se nám povedlo zastavit personální propad a navýšili jsme tabulkové počty. To je dobrý výsledek v době, kdy mají ostatní silové složky velké problémy s nábořem,“ konstatoval. Výrazně vpřed se

posunul i nábor do aktivní zálohy. V loňském roce přibýlo dalších 813 aktivních záložníků, náborový cíl byl tak splněn na 113 %. Generál Opa dále zmínil modernizační projekty a výstavbu nových prvků včetně velitelství teritorií, které má primárně za cíl centralizovat velení jednotkám aktivní zálohy. Toto velitelství vzniká v souladu se změnou nového systému velení a řízení. „Po schválení počtů a organizační struktury vládou neprodleně zahájíme tuto změnu. Bude probíhat postupně v následujících měsících a letech,“ komentoval plánované změny generál Opa.

Cvičení Trident Juncture

Po úvodním projevu generála Opaty hodnotili ředitelé jednotlivých sekcí Generálního štábu AČR a Ministerstva obrany jednotlivé úkoly. Kladně hodnotili vojenská cvičení a bojovou připravenost. Zmíněna byla účast Armády České republiky na mezinárodních cvičeních. Naši vojáci se také zapojili do největšího aliančního cvičení Trident Juncture minulého roku, které se konalo v Norsku. V roce 2018 působili příslušníci AČR v rámci jednotlivých úkolových uskupení v celkem 15 vojenských operacích a misích v 15 zemích světa a bylo na ně vysláno téměř 1 100 vojáků. V loňském roce se AČR začala podílet na posílení východního křídla Aliance. Alianční představená přítomnost (Enhanced Forward Presence, eFP) jako stěžejní mise NATO svým charakterem podtrhuje základní princip existence Aliance.

Text: plk. Magdalena Dvořáková, foto: Lucie Růžková

A fakta

Hlavní úkoly AČR na rok 2019

1. Přípravu a výcvik vojsk a záloh provádět s cílem rozvoje a udržení schopností k zajištění obrany ČR.
2. Připravit, nasadit a zabezpečit působení sil a prostředků AČR v operacích.
3. Zabezpečit doplnění personálu a jeho přípravu podle potřeb AČR.
4. Aktualizovat KVAČR (Koncepce výstavby Armády ČR) a koncepce nižšího řádu.
5. Vytvořit optimální systém velení a řízení.
6. Vytvořit předpoklady pro navýšení schopností AČR.
7. Pokračovat v realizaci projektů rozvoje a udržení schopností AČR.
8. Zajistit výstavbu schopností sil podpory.
9. Zajistit schopnost vedení strategické komunikace v podmínkách AČR.

Nová etapa, ale se starými zkušenostmi 2

Rozhovor s novým prvním zástupcem náčelníka Generálního štábu AČR generálmajorem Jaromírem Zúnou

Napříč Jeseníky 6

Další ročník extrémního závodu propojujícího sportovní disciplíny s vojensko-praktickou činností Winter Survival 2019

Třináctka připravena do Mali 10

Jednotka 13. úkolového uskupení EUTM se během cvičení Sahel 1/2019 certifikovala na zahraniční operaci v Mali

Tanky hřměly Libavou 14

Komplexní cvičení 73. mechanizovaného praporu Ebonite Javelin

Eiswolf 2019 18

Záložníci z Práslavic na mezinárodním cvičení v Německu

Deset let podpory 20

AAT tým ukončil své působení na misi v Afghánistánu

Perun 22

Vozidlo pro 601. skss se předvedlo novinářům a odborné veřejnosti

Z Bretaně do Vyškova 24

Studenti z francouzské vojenské školy Écoles de Saint-Cyr Coëtquidan absolvovali s 13. ÚU EUTM přípravu do Mali

Záložníci pod lupou 26

Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich civilní profese

Poslední fáze 28

Do aliančního projektu vzdušného průzkumu pozemních cílů AGS se zapojila i naše armáda

Další horký rok v Afghánistánu 32

Technika a výzbroj

Program T-X má vítěze 34

Technika a výzbroj

Bombaři i strážáci jsou profíci z Chotyně 38

Mírné zlepšení 41

Centrum jazykového vzdělávání UO pravidelně zjišťuje, jak jsou na tom armádní nováčci s angličtinou

Důležitá je vůle 42

Rotmistr David Kellner o extrémních překážkových závodech

Rukávové znaky 46

Manuál vojenského profesionála

Boje za neexistující stát 48

Před osmdesáti lety se rozpadlo Československo, nejen vojáci dislokovaní v oblasti Podkarpatské Rusi sváděli tehdy tvrdé boje

S novým prvním zástupcem náčelníka Generálního štábu AČR generálmajorem Jaromírem Zůnou jsme hovořili nejen o tom, co ho v následujících měsících čeká

Nová etapa, ale se starými zkušenostmi

Před nedávnem náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opatá představil svůj nový tým. Jeho součástí je i první zástupce náčelníka Generálního štábu generálmajor Jaromír Zůna. A právě jeho jsme požádali o následující rozhovor.

V armádě jste od patnácti let, to už asi člověka poznamená. Žijete vysloveně armádou a jejími problémy i doma?

Skoro by se to tak dalo říci. Když strávíte v armádě taková léta, tak se člověk těžko od reality vojenského života odpoutává. Od roku 2002 jsem se prakticky nezastavil. Navíc, čím jsou funkce náročnější, tím obtížnější je charakter úkolů. Takže je pravdou, že to člověk v sobě nese pořád.

Když se ohlédnete za svou vojenskou kariérou, prožil jste si kromě těch úspěšných a asi i radostných let také nějaké krize?

Každá funkce měla své. Jeden z mých kolegů kdysi používal v nadsázce rčení „cyklus

vynořování a zanořování“. Některé funkce jsou více exponované a viditelné, jiné naopak. Osobně si myslím, že jsem měl to štěstí, že jsem byl více na těch exponovanějších funkcích. Některé z nich byly náročné, jiné velmi zajímavé svým obsahem. Pokud bych měl nějaké vzpomenout, tak působení na odboru integrace do NATO od roku 1999 bylo jednou z těch funkcí, na které se nezapomíná. Procesy související s integrací do Aliance byly komplexní a vše bylo nové. Hodně jsme se v té době naučili a systémové věci, které jsme tehdy zakládali, jsou funkční dodnes. To člověka těší. V roce 2001 jsem zakládal pracoviště na velitelství U. S. TRADOC, kam vysílá AČR své zástupce dosud. Od té doby jsem se začal věnovat výstavbě sil jako jednomu z hlavních

oborů svého zájmu. Transformace systému přípravy personálu jako součást projektu profesionalizace, kde jsem měl možnost se od roku 2002 podílet na výstavbě Vyškova a následně i velet Velitelství výcviku – Vojenské akademii, byla velká výzva. Ještě v době svého působení na U. S. TRADOC jsem navrhl možné řešení, které bylo přijato. Tehdejší ministr obrany mě požádal, abych ukončil činnost na zahraničním pracovišti a podílel se na transformaci systému přípravy personálu pro potřeby profesionální AČR. Velení ve Vyškově obnášelo rozmanitost úkolů a činností, od organizačních až po odborné, a lidé odvedli neuvěřitelný kus práce. Položili tím základy systému, který se stal jedním z pilířů profesionalizace AČR.

Mé působení na výcvikovém centru NATO v Bydhošti představovalo zase jinou dimenzi. Nastupoval jsem tam v době, kdy centrum přecházelo na novou strukturu, v nově vybudovaném zařízení a přejímalo nové úkoly. Bylo potřebné mu vtisknout kulturu, obsah a funkčnost. V roce 2010 jej málokdo znal. Dnes patří mezi hlavní výcviková zařízení Aliance a AČR v něm má významné zastoupení.

V roce 2013 jste ale výcvik vyměnil za logistiku...

Ano, převzal jsem funkci ředitele Agentury logistiky a od roku 2015 funkci ředitele Sekce podpory MO. Opět bylo potřebné v první řadě celý systém v nové struktuře funkčně nastavit a to se podařilo ve všech hlavních oblastech velení a řízení. Sekce podpory má sama o sobě mimořádně rozsáhlou působnost. Slučuje v sobě nejen soubor funkcí plynoucích z postavení sekce na GŠ AČR, ale i velení podpory, logistiku, vojenské zdravotnictví, KIS,

na vlastní kůži neabsolvoval ty následné velké mise v Afghánistánu a Iráku?

Vojenská kariéra se odvíjí od funkcí, které voják zastává. V devadesátých letech minulého století jsem po absolvování U. S. Army Infantry School ve Ft. Benningu dostal předurčení k 4. brigádě rychlého nasazení. Ta se v té době připravovala misi IFOR na Balkáně. Nastupoval jsem přímo do Českého Krumlova a předpokládal jednu půlroční rotaci. Nakonec jsem tam zůstal celý IFOR a ještě na část mise SFOR. Do republiky jsem se vrátil až téměř po třech rotacích. Byla to velká zkušenost. Předpokládal jsem, že u 4. brn zůstanu. Generál Šedivý ale rozhodl o mé nominaci na tehdy nově vytvořenou funkci asistenta NGŠ AČR. Pamatuji si, jak mi později generál Nekvasil říkal: „Jenomíre, s touto zkušeností pro tebe bude jakákoliv budoucí funkce v armádě snadnější.“ A měl pravdu. Později jsem byl již na vysokých funkcích na GŠ AČR, velitelstvích, nebo v zahraničí, z nichž už se do zahraničních operací zpravidla nevyjíždí. V Bydhošti bylo ale naším hlavním úkolem cvičit velitelství a štáby NATO pro misi v Afghánistánu. Velitelství disponovalo jedinečnými znalostmi o misi v Afghánistánu, personálem i technologiemi, které mu umožňovaly tuto důležitou roli pro Alianci plnit. Řadu let jsem se zabýval činnostmi, které měly přímou vazbu na zahraniční operace. AČR získala velkou zkušenost v plánování, přípravě a účasti v zahraničních operacích a profesionální vojáci touto praxí běžně disponují. Dnes už otázka nestojí kolik kdo má misi, ale co umí. Čím vyšší stupeň velení a řízení v armádě, tím je to důležitější.

V minulosti jste se věnoval i určité vojenské vědecké činnosti a publikoval jste mimo jiné ve Vojenských rozhledech. Patří něco takového prostě ke generálské hodnosti, měl by mít takto vysoce postavený voják i určité teoretické představy a vize?

Patří to nejenom k hodnosti, ale především k funkcím. V mém případě šlo o dvě skutečnosti. V první řadě na mě byl kladen takový požadavek, tak jsem ho plnil. Znamenalo to obětovat po řadu let víkendy a dovolené, jindy prostě na to nebyl čas. Zároveň to ale člověka obohacuje, kultivuje a umožňuje mu to prohloubit si názor na věc, protože s publikační činností je vždy spojeno hlubší studium problému.

Druhou skutečnost představovala samotná doba. V souvislosti s profesionalizací bylo potřebné řešit řadu teoretických i praktických problémů v oblasti přípravy personálu, zahraničních misí a výstavby armády. Kolem těchto záležitostí oscilovala témata, kterými jsem se zabýval v publikační činnosti. Vždy jsem se přiklíněl k tomu, aby podložený konceptní názor byl zveřejněn. Vývoj pak v delším časovém horizontu ukáže na jeho přesnost. Nabídek k publikování a vystoupení na konferencích mám stále dostatek. Publikoval jsem

funkci majetkového hospodáře MO, procesní funkce v oblasti veřejných zakázek a další. Podpora je rovněž oblastí, kde se informace sbíhají a umožňuje jedinečný vhled do fungování armády i resortu. V tom byl výkon této funkce pro mě cenný. V podpoře je vše reálné, pracuje neustále a pomocí scénářů nebo operačních skoků, nelze nikoho uspokojit. A jak jsem již v minulosti několikrát uvedl, vše je úměrné možností, bez peněz nejde v podpoře nic.

Takže se dá říci, že vás to pohltilo natolik, že jste na nějaká krizová období neměl ani čas...

Prostě takový byl průběh mé kariéry, který jsem si nijak zvlášť neurčoval. Vždy jsem šel tam, kam mě armáda poslala. Vzpomínám si, že odcházet z Vyškova do struktur NATO se mi moc nechťelo, stejně jako třeba v roce 1997 na GŠ AČR. Říkal jsem tehdy náčelníkovi Generálního štábu, že bych potřeboval zůstat ještě rok ve Vyškově, protože bylo potřebné

dokončit zahájené projekty. Na druhé straně praxe ve strukturách NATO byla také nutná a funkce na JFTC významná. Když ale nad tím takto zpětně přemýšlím, tak život šel správným směrem. Neustále mi to umožňovalo hlubší vhled do vojenského systému. To na tom bylo nejcennější. Výkon obsahově různorodých funkcí umožňuje získat komplexní názor na věc, a tím i zkvalitnit vlastní přípravu pro růst ve struktuře armády. Pochopitelně zůstat u jednoho oboru, při jednom charakteru činnosti, v rámci osobní komfortní zóny, je snadnější. Nutno ale přiznat, že příležitostí ve vojenské kariéře je třeba jít naproti. Od funkce velitele čtyř jsem si proto přijal zásadu mít každý rok v zápisu nějaký zářez, novou funkci, hodnost, kvalifikaci, projekt a podobně, a důsledně jsem se toho držel.

Měl jste možnost zapojit se do aliančních misí na Balkáně. Později jste ale již působil spíše v aliančních strukturách. Nemrzí vás, že jste

doma i v zahraničí. Dnes už si ale vybírám jen projekty, které mě zaujmou.

Jak se to tak přihodí, že je voják jmenován do funkce prvního zástupce náčelníka Generálního štábu AČR. Prochází i v tomto případě člověk nějakým výběrem?

O výběru svého nejbližšího týmu rozhoduje náčelník Generálního štábu. Je to celkem logické, měl by pracovat s lidmi, které si sám zvolí. Výkon funkce NGŠ AČR vyžaduje jasnou představu, vizi a s tím souvisí i volba personálu v jeho nejbližším okolí, která mu umožní dosáhnout cílů, jež si pro své funkční období stanovil. Samozřejmě do rovnice vstupuje jako jedna z proměnných i přirozená rotace personálu na hlavních funkcích v AČR.

Léta jste sloužil ve vojenském školství, později jste se věnoval logistice. Znamená to, že teď nastává další etapa vaší vojenské kariéry?

Ano a uvědomuji si, že může být odlišná od těch předchozích. Ale opět, co je na tom nezvyklé, nebo nové? Ve školách nás učili, abychom byli připraveni pracovat v prostředí změny. Taková už je obecně doba a vlastně i podstata vojenské služby. Když se ohlédnu zpět, tak je pro mě s nadsázkou asi jednodušší říci, kde jsem nebyl. Vždy jsem respektoval požadavek rotace na funkcích. Jen na Generálním štábu jsem za kariéru asi počtvrté. Funkce prvního zástupce je pouze další výzvou. Navíc obsahově to pro mne není až tak neznámé. První zástupce má pod sebou zahraniční pracoviště, kolem toho jsem se v minulosti pohyboval poměrně hodně. Po našem vstupu do Aliance byl vytvořen odbor integrace do NATO, kdy jsme s tehdejšími podplukovníkem Váňou, pozdějším náměstkem ministra obrany, celou řadu věcí ve vztahu k zahraničním pracovištím zakládali. A co se týče organizačních záležitostí, tak v tomto směru se to neliší od mých předcházejících funkcí.

Co všechno vlastně funkce prvního zástupce NGŠ obnáší?

Působnost prvního zástupce je nastavena standardně. Jedná se především o koncepční činnost, agendu NATO a EU, celou oblast zahraničních aktivit, bilaterální spolupráci, spolupráci v rámci armád V4, řízení našich zahraničních pracovišť, úkoly související s kariérovou přípravou v kurzu Generálního štábu, působení v radách a komisích, plnění úkolů spojených se zastupováním NGŠ AČR a podobně. Kromě toho má na starosti posádku Praha a s tím spojené protokolární akce.

Armáda se teď nachází ve velmi důležité fázi přezbrojení, doplnění výstroje a dalšího materiálu, což je oblast, kterou jste se až donedávna

zabýval. Mohlo i to sehrát jistou roli při vašem jmenování?

Třeba to nějakou roli sehrálo, ale nezkoumal jsem to. Na sekci podpory jsem se intenzivně zabýval akvizicemi, pořizováním služeb a majetku z centrálních běžných výdajů. Jako majetkový hospodář MO jsem v majetkových uskupeních ve své gesci podepisoval prakticky všechny specifikace, úkoly technické pomoci a řadu dalších souvisejících agend. Za období, co jsem byl v této funkci, jsme v oblasti logistiky, KIS a vojenského zdravotnictví realizovali pořízení majetku a služeb, včetně dlouhodobých smluv, ve velkých finančních objemech pro celý resort obrany. Naše projekty byly připraveny k realizaci, překlípili jsme trend z minulosti do růstových hodnot. Vážím si kolegů, kteří v této oblasti dlouhodobě působí a skutečně velmi obětavě pracují. Svou práci znají, mají praxi a vzdělání v příslušných oborech, skromnost a věcnost v přístupu, kompetenci, kterou nelze získat žádným rychlokurzem. Umožnili mi celou oblast hospodaření s majetkem a plánování akvizic poměrně dobře poznat. A tím i způsob řešení, o nichž jsem v minulosti, jako člověk pocházející z prostředí velitelských a štábních funkcí, neměl ani potuchy. Určitě cenná zkušenost, kterou bych doporučil každému.

Vy asi musíte již z titulu své funkce věřit, že se akviziční proces podaří konečně rozpohybovat a zacelit mezery, které v nákupech jsou. Jak moc složitý proces to ale bude?

Něčemu věřit jen z pozice formálního titulu asi nestačí. Rozhodující jsou prokazatelná fakta. Řešil jsem věci vždy věcně. Akviziční proces není cílem sám o sobě, ale je jedním z podpůrných procesů při implementaci koncepce výstavby AČR. K dispozici jsou empirické zkušenosti z minulosti, teorie. Náš model umožňuje kvalifikovaně odhadnout i dobu potřebnou pro realizaci jednotlivých opatření, tedy i akvizic. Navíc proces dosahování vojenských schopností neprobíhá lineárně, ale je cyklický a podléhá vlivu okolí. Armáda má jasnou představu, co potřebuje. V minulých letech se udělala řada nezbytných přípravných prací a nyní jsme ve fázi, kdy se přistupuje k jejich realizaci. Značnou dynamiku tomuto procesu dal i současný ministr obrany. Akviziční proces také nelze zužovat pouze na strategické a zvlášť významné projekty, byť jsou rozhodující. Majetek i služby se každoročně pořizují ve stále větších objemech a daří se eliminovat řadu deficitů minulosti. Stačí si jenom vzpomenout, že ještě před pěti lety se dávaly funkce tak říkajíc všanc, pokud se nepodaří pořídit pro armádu polní stejnokroje. V současnosti jsme již opravdu někde jinde a to i díky akvizičnímu procesu.

To chápu, ale těch peněz určených na akvizice nyní bude podstatně více...

Ano, těch je dnes samozřejmě více a takto výhodných podmínek je potřebné využít. Jak

jsem již uvedl, v této fázi je to již o finalizaci projektů. Celá řada akvizic, které sice nejsou viditelné, ale kterých je značné množství, nám běží, a ve svém souhrnu reprezentují velké objemy finančních prostředků. V pozornosti veřejnosti jsou samozřejmě především velké akvizice, které se vztahují k hlavním projektům vyzbrojování. Současný NGŠ s nástupem do funkce stanovil řadu nových priorit, byly jim přiřazeny odpovídající finanční prostředky a dnes jsou již mnohé z nich v akviziční fázi.

Jak moc je dobré, že máte k dispozici KVAČR, že nemusíte na koncepčních záležitostech pracovat pokaždé takřkajíc od nuly?

To je samozřejmě výhoda, systémově by tomu tak mělo být. Není to ale nic nového pod sluncem. Také v minulosti měly různé koncepční materiály stanovenou periodu jejich aktualizace. V případě KVAČR bylo s jeho přijetím v roce 2015 rozhodnuto o jeho pravidelné aktualizaci v periodě čtyř let, což se v současné době děje. S tím souvisí i řada souběžných prací na dalších dokumentech i příprava nového systému velení a řízení v AČR, výstavba nových jednotek a opatření související s postupným navyšováním velikosti AČR.

Na Generálním štábu by mělo vzniknout jeho vlastní akviziční pracoviště. Bude právě tohle jedna z vašich sfér odpovědnosti?

Výstavba akvizičního pracoviště ve struktuře AČR je v působnosti ředitele Sekce podpory MO. Nejde o nějaký aktuální počín. Akviziční pracoviště se již dva roky vytváří ve struktuře Agentury logistiky. Tento proces je rozložen do několika etap a bude strukturálně završen k 1. 1. 2020. Jeho schopnosti pak budou rozvíjeny v dalších letech. Akviziční pracoviště postupně přebírá od Sekce vyzbrojování a akvizic (SVA) MO obsluhu centrálně uzavíraných smluv s decentrálním plněním, které jsou určeny k zabezpečení běžných potřeb armády. Řeší objednávky a výzvy k plnění ze smluv, včetně jejich fakturace. Souběžně probíhají přípravné práce na tom, aby v souvislosti s přechodem na nový systém velení a řízení v armádě mělo akviziční pracoviště vytvořeno podmínky k tomu, aby na něj byla přenesena část akvizičních činností a tím posílena celková kapacita pro realizaci akvizic v resortu obrany. Výstavba akvizičního pracoviště v gesci armády probíhala za řízení Sekce podpory MO rychle a úspěšně. Projevilo se to již v loňském roce při čerpání centrálních běžných výdajů. Je to určitě cesta správným směrem, která posílí nejenom celkovou kapacitu, ale i pružnost akvizičního systému. Akvizičním pracovištěm ve struktuře Agentury logistiky to ale nekončí, protože další bude vytvořeno v rámci přechodu na nový systém velení a řízení v AČR ve struktuře nově vytvořené Sekce komunikačních a informačních systémů na GŠ AČR. Nejde o nic nového. I tohle v armádě již existovalo, ale zaniklo v rámci organizačních změn v roce 2013.

Existuje řada lidí, kteří si stěžují na spolupráci se Sekcí vyzbrojování a akvizic (SVA). Jaké jsou vaše zkušenosti v tomto směru?

Takový pocit nemám a nikdy jsem jej neměl. Součinnost mezi mou bývalou sekci a SVA MO byla účinná. Bez toho by nebylo možné dosáhnout výsledků, které zde prokazatelně jsou. Že jsme neměli vždy stejný názor, to je snad přirozené. Cenné zkušenosti s akvizicemi jsou na obou stranách a je nutné z nich těžit. Tlak ze strany armády nejenom na SVA, ale i na další součásti resortu sehrávající v akvizčním procesu svou roli, přirozeně narůstal adekvátně sílícím ambicím, potřebám a tempem realizace programů rozvoje. Stačí vzpomenout baterii projektů okamžitého dopadu, které cílí na vybavení vojáků u bojových útvarů. V souladu s prioritami NGŠ jsme je na jaře roku 2018 zahajovali a v současnosti jsou již v akvizční fázi. Během několika měsíců byly jak podpora, tak SVA schopny na tyto nové požadavky zareagovat. V součinnosti bych proto problém nehledal. Řešili jsme stovky složitých témat a to naprosto věcně. Jinak by to ostatně ani nešlo.

Jaké jsou vaše osobní priority v nové funkci, na co především se chcete zaměřit?

Pokud zmíním aktuální úkoly, tak Česká republika přebírá předsednictví zemí V4. To samozřejmě přináší i úkoly pro AČR, na které

se již v současnosti připravujeme. V souvislosti s adaptací velitelské struktury NATO je potřebné zajistit, abychom získali pozice ve strukturách NATO, které jsou v našem zájmu, a zajistili jejich obsazení připraveným vojenským personálem. Vždy jsme patřili mezi členské země NATO, které své závazky v tomto směru plnily příkladně a tento kredit si rozhodně hodláme udržet. Centrum of Excellence ve Vyškově (CBRN COE) a Mnohonárodní centrum pro koordinaci logistiky v Praze (MLCC) se dynamicky rozvíjí a v letošním roce je připravováno přijetí dalších členských zemí do obou organizací. MLCC se v roce 2019 rozšíří o Spolkovou republiku Německo, Turecko, Ukrajinu a Holandsko. V závěru loňského roku přistoupila k CBRN COE Kanada, připravováno je přistoupení Španělska a pozvání ke vstupu bylo zasláno Finsku a Belgii. Letos rovněž dojde k novelizaci koncepce NATO COE, kterou bude nutné implementovat a současně vypracovat nový koncept CBRN COE. Ze strany NATO je také akcentován požadavek, aby obě organizace posílily své zapojení do přípravy aliančních cvičení a i na to budeme muset zareagovat. MLCC je výkladní skříň logistiky AČR v NATO, EU a partnerských zemích. I když to nikde oficiálně nedeklarujeme, je faktem, že v rámci NATO je Česká republika vnímána jako země, která se v otázkách koordinace a interoperability mnohonárodní logistiky výrazně prosazuje a MLCC pravidelně dokladuje svou činnost na jednáních výboru logistiky

NATO. Centrum sehrává hlavní roli v koordinaci největšího letošního logistického cvičení NATO zaměřeného na interoperabilitu Capable Logisticians 2019 v Polsku. I to je tedy pro nás velká výzva. Letošní rok je navíc rokem významných výročí. První nás čeká již v březnu, kdy budeme slavit dvacáté výročí vstupu do Aliance. I to je v gesci prvního zástupce NGŠ. Takže souběžně se připravuje řada akcí, které jsou naší prioritou v tom nejbližším období.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a archiv AR

A fakta

Jaromír Zůna se narodil 26. listopadu 1960 v Přílepech. Absolvoval Vojenské gymnázium v Opavě a Vysokou vojenskou školu pozemního vojska ve Vyškově. Na této škole také zahájil svou profesní kariéru jako velitel u školních jednotek. Po roce 1989 prošel řadou velitelských a štábních funkcí na GŠ AČR, Velitelství pro výcvik a tvorbu doktrín, Silách podpory a výcviku, Silách územní obrany, Agentuře logistiky a dalších. Po roce 1989 absolvoval celou řadou speciálních kurzů a škol, převážně v zahraničí. Byl nasazen v misi IFOR/SFOR v Bosně a Hercegovině. Z jeho poměrně bohatého působení ve strukturách NATO připomeňme jen to poslední. V letech 2010 až 2013 byl náčelníkem štábu a zástupcem velitele NATO Joint Force Training Centre v polské Bydgošti. V srpnu 2013 se stal ředitelem Agentury logistiky a v říjnu 2015 ředitelem Sekce podpory MO. V květnu 2016 byl jmenován do hodnosti generálmajora. Počátkem ledna 2019 byl jmenován do funkce 1. zástupce náčelníka Generálního štábu AČR.

Univerzita obrany zorganizovala další ročník extrémního závodu propojujícího sportovní disciplíny s vojensko-praktickou činností Winter Survival 2019

Napříč Jeseníky

Mráz svírá údolí. Do vrcholů skal nad lesem se už ale opírá slunce. Ticho přerušuje jen cinkání lezecké výbavy a povzbuzování, když se postava vojáka položí na lano a nad pětadvacetimetrovou hloubkou se snaží dostat z jednoho vrcholu na druhý. Extrémní armádní závod Winter Survival napříč Jeseníky vrcholí.

Na skalách, kde kdysi stával hrad Rabštejn, čekala účastníky vojenského závodu Winter Survival 2019 zřejmě fyzicky i psychicky nejnáročnější disciplína čtyřdenního klání. Po další noci ve sněhových záhrabech se tříčlenné týmy postupně vydávaly zdolát tři skalní vrcholy.

Nejprve se vydrápat hlubokým sněhem ke skalám. Jeden nešikovný krok mimo trasu a rázem člověk zapadl až skoro po břicho. Pomocí fixního lana se pak tým musel dostat na první skalní věž. Cesty na druhou už ale byly tři a každý voják z týmu musel zvolit jinou. Zatímco první se sunul po vodorovném laně nad pětadvacetimetrovou hloubkou na „francouzský“ způsob, druhý postupoval ferratovou trasou a třetí člen týmu se na druhou stranu dostával po „lanovém koni“, tedy dvou vodorovných lanech nad sebou. Z druhého vrcholu na třetí pak vedla lanová síť a zpátky na zem vojáci slanili z třicetimetrové výšky. To všechno pochopitelně na čas. Zatímco některé týmy přes vrcholky doslova prosvištěly bez jediného zaváhání, jiným zvládnutí adrenalinového úkolu trvalo déle.

„Disciplínu jsme zvládli. Snažili jsme se, ale vzhledem k nevelkým zkušenostem z vojenského lezení máme horší čas. Důležité v tomto závodě je vytrvat a dojet do cíle,“ konstatoval rotný Michal Chum z týmu 153. ženijního praporu Olomouc. Nejlépe si na skalách vedlo slovenské družstvo příslušníků 5. pluku speciálního určení z Žiliny.

Disciplíny, jako byla tato, měly prověřit připravenost a vytrvalost armádních týmů, které během čtyř soutěžních dnů musely na lyžích nebo pěšky urazit zhruba 80 kilometrů v pohorí Hrubého Jeseníku s veškerou výbavou pro přežití na zádech. Přitom vojáci absolvovali mnohakilometrové přesuny mezi kontrolními body většinou na namrzlém sněhu, bojovali s náročnými úkoly, nástrahami přírody a únavou.

Připomínka dvou výročí

Na start jubilejního 25. ročníku mezinárodního mistrovství Armády České republiky v zimním přírodním víceboji Winter Survival 2019, který probíhal poslední lednový týden v Jeseníkách a jenž opět organizovala

Univerzita obrany, se postavilo devatenáct vojenských družstev z pěti evropských zemí. Nejpočetnější zastoupení měla česká armáda a v rámci ní pozemní síly, které vyslaly sedm týmů. Domácím nováčkem bylo družstvo Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu z Dobrušky. Ze zahraničí přijeli příslušníci speciálních horských jednotek z Německa a Rakouska, vojenští studenti z Polska a průzkumáci ze Slovenska. Hotel Vojenské zotavovny Ovčárna pod Pradědem se na celý týden stal domovskou základnou jak pro vojáky-závodníky, tak pro pořadatele této známé sportovní akce.

Hned dvakrát se k historii obracel letošní ročník armádního přeboru Winter Survival. Pořadatelé chtěli připomenout jednak čtvrt století existence náročného novodobého závodu, jednak i výročí prvních mezinárodních armádních lyžařských závodů vojenských hlídek, které se uskutečnily v únoru 1924 v Železně Rudě. Soutěžilo se v běhu na lyžích tříčlenných hlídek na 30 km se střelbou z velkorážní pušky a v takzvaném „sdruženém závodě“. Šlo o běh na lyžích na 17 km, překážkový závod

na 7 km a skok na lyžích. Ve všech disciplínách tehdy obsadili první místa českoslovenští vojáci.

Winter Survival je v podmínkách české armády nejobtížnější zimní sportovní soutěží, která zahrnuje adrenalinové „outdoorové“ disciplíny sportovního charakteru, prvky ze speciální tělesné přípravy a bojové aktivity malých skupin v horském prostředí. „Armádní soutěž ověřuje dovednosti, které voják potřebuje v zimních podmínkách a klade před něj všemožné nástrahy a nečekané situace, s nimiž se může při plnění skutečných bojových úkolů setkat. Důmyslné disciplíny nutí závodníky k přemýšlení, někdy k vlastní volbě způsobu provedení úkolu a kreativitě. Každý musí najít své řešení, vystačit pouze s vlastními silami a nesenými prostředky. Součástí závodu je i extrémní psychická zátěž,“ říká ředitel Centra tělesné výchovy a sportu Univerzity obrany plukovník Petr Hanák.

Závod jely i dvě ženy

Na Winter Survivalu během stěžejní tří denní vytrvalostní etapy vojenské hlídky zdolávaly skalní stěny, překonávaly vodní toky a říční rokle, absolvovaly orientační běh, uměle vytvořenou překážkovou dráhu a měřené sjezdy na lyžích, dále poskytovaly první pomoc a střílely z armádních zbraní v ochranné masce, dvě noci strávily v lese a plnily další praktické úkoly spojené se zkouškou psychické odolnosti a s přežitím v zimním prostředí hor.

„Sněhové podmínky jsou letos více než dobré. Jelo se nám velmi dobře, i když s těžkými batohy to místy bylo vysilující. Často jsme měnili oblečení,“ zhodnotil dosavadní přesuny rotmistr Matthias Szöke z týmu rakouského 26. praporu horských myslivců. Rakušané by rádi obhájili loňské vítězství na Winter Survivalu. „Jsou zde dobré týmy. Uvidíme, jestli se nám to podaří. Uděláme pro to vše,“ prohlásil praporčík Uwe Hochenwarter.

Prubířským kamenem druhého soutěžního dne byla disciplína „postup skalní stěnou“. Na dvacetimetrové skále pod kopcem Plošina musel každý člen týmu zdolat svou trasu za pouhých deset minut. Jedna ze tří zajištěných cest například vedla přes převis, k jehož překonání mohl závodník použít zavěšený lanový žebřík. „Vylézt skalní stěnu se mně v časovém limitu nepovedlo. Skála byla namrzlá a hodně to klouzalo,“ posteskl si četař Zdeněk Šroler z hlídky 14. pluku logistické podpory Pardubice.

Po více jak deseti letech se na start mistrovství Winter Survival postavily i dvě ženy. Jedna v týmu 42. mechanizovaného praporu z Tábora a druhá v družstvu Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu z Dobrušky. „Těsně před závodem onemocněl člen našeho týmu a kolegové mě oslovili, zda bych ho nahradila. Byla to pro mě velká výzva, kterou jsem ráda přijala. Zatím vše zvládám a věřím, že dojeďu až do cíle,“ uvedla geografa poručice Tereza Vacková.

Přírodní trial alias Military Race

Ještě překontrolovat výstroj, vyčíst z mapy správný směr a přesun pokračuje. Další kilometry členitým terénem až na místo, kde putování pohořím Hrubého Jeseníku na chvíli skončí. Za hřbitovem v Ludvíkově čekalo na vojáky překonání přírodních a umělých překážek. Dráhu přírodního trialu tvořilo šest překážek – překonání klády, skalky a špalků, plížení pod nataženými lany, přezení zavěšené klády a přenesení břemen o váze 20 kilogramů na vzdálenost 30 metrů. Šlo o docela vysilující disciplínu.

Další kilometry v nohách a vyhlídky na mrazivou noc venku. Stany nejsou povolené, ale to vlastní nikomu ani moc nevadí. V noci sice teploty padají k sedmi pod nulou, ale pro účastníky extrémního armádního závodu

Winter Survival to je vzhledem k některým uplynulým ročníkům „teploučko“. Někteří pamatují na noci ve sněhu, kdy rtuť teploměru klesala i pětadvacet stupňů pod nulu.

„Máme spacáky, fólie, kvalitní karimatky, dovnitř spacáku si dávám láhev s horkou vodou a to vydrží do rána,“ říká jeden ze závodníků. Připouští, že valná většina účastníků používá letní spacáky. Ty zimní totiž zaberou v batohu s výstrojí a povinnou výbavou až moc místa. Všichni se proto snaží si trochu odlehčit. I tak mají batohy s výstrojí a zásobami až 20 kilogramů. Těm zkušeným účastníkům se pak daří zátěž snížit na 15 kilogramů.

Závěrečný přesun družstev pak vedl z Rabštejna přes Skřítek, Ztracené skály, Jelení hřbet, Velký Máj a Petrovy kameny k Ovčárně pod vrcholem Pradědu.

Sedmička ovládla armádní mistrovství

V posledním soutěžním dnu se jel paralelní slalom ve Ski aréně Karlov pod Pradědem. Nejprve musely týmy provést výstup po sjezdové trati na kopec a poté následovaly vyřazovací jízdy paralelního slalomu. Na sjezdovce Kazmarka suverénně kralovali vojáci 5. pluku speciálního určení v Žilině, na které české týmy nestačily. Mistrovství zdárně dokončilo 16 družstev z 19.

Vítězem 25. ročníku mezinárodního mistrovství AČR v zimním přírodním víceboji Winter Survival 2019 se stalo družstvo 7. mechanizované brigády v Hranicích ve složení kapitán Viktor Novotný (74. lehký motorizovaný prapor Bučovice), rotmistr Josef Zlámal a desátník Milan Wurst (73. tankový prapor Přáslavice). „Bylo to těžké, ale motivace byla velká. Jsme

rádi, že jsme letos vyhráli my. Od začátku jsme se velmi snažili a také jsme měli štěstí,“ zhodnotil výsledek hlídky kapitán Viktor Novotný. Tým vojáků 7. mechanizované brigády patří na mistrovství Winter Survival tradičně k nejlepším, od roku 2014 třikrát za sebou zvítězili a loni byli druzí.

Stříbrné medaile vybojovali vojáci z 13. dělostřeleckého pluku Jince – nadporučík Matěj Pícka, desátník Tomáš Bobek a svobodník Vojtěch Neumann. Bronz zaslouženě získali rotmistr Martin Dlhopolec, četař Vladimír Šooš a desátník Michal Rajniak ze slovenského 5. pluku speciálního určení v Žilině. „Byl to lýtý boj až do konce. Z třetího místa máme obrovskou radost,“ uvedl rotmistr Martin Dlhopolec, který také pochválil organizátory víceboje za kvalitní závod.

Nejúspěšnějším týmům poháry a ceny předali zástupce náčelníka Generálního štábu – ředitel Společného operačního centra generálmajor Jiří Verner, rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Bohuslav Příkrýl, náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Jan Krkoška, ředitel státního podniku Vojenský technický ústav Praha Jiří Protiva a zástupci partnerů mistrovství. Slavnostní ceremoniál proběhl před lázeňským domem Libuše v Karlově Studánce, kde ho mohli sledovat lázeňští hosté a obyvatelé obce.

Text: Pavel Pazdera, foto: Jiří Pařízek a Renáta Foltysová

Jednotka 13. úkolového uskupení EUTM se během cvičení Sahel 1/2019 certifikovala na zahraniční operaci v Mali

Třináctka připravena do Mali

Střelba, útoky, napadení hotelu teroristy, přepadení základny, ošetření a odsun raněných nebo nástrahy výbušných zařízení. To vše čekalo v Boleticích na více než stovku příslušníků 13. kontingentu EUTM, jehož jádro tvoří příslušníci 102. průzkumného praporu a 44. lehkého motorizovaného praporu. Během cvičení Sahel vstoupili vojáci do závěrečné fáze přípravy pro nasazení do zahraniční operace v Mali.

„O co více se klimatické podmínky v Boleticích lišily od podnebí v Africe, o to více se jednotlivé rozechry přiblížily reálným situacím,“ konstatoval náčelník centra přípravy do zahraničních operací Velitelství výcviku – Vojenské akademie (VeV-Va) podplukovník Petr Hlaváček.

Příslušníci kontingentu budou v Mali zasazeni jak do prostoru hotelového komplexu v Bamaku, tak do prostoru výcvikového zařízení v Koulikoro, ale tady na Boleticích museli všichni působit jako jeden tým. „Cílem tohoto závěrečného cvičení bylo projít certifikací, kdy

jednotka bude připravena plnit operační úkoly v prostoru nasazení,“ dodává podplukovník Petr Hlaváček.

Poprvé se výcviku účastnili i dva francouzští kadeti z elitní Vojenské akademie v Bretani. Právě přítomnost mladých důstojníků a jejich mateřštinu využil řídicí štáb cvičení Velitelství výcviku – Vojenské akademie k reálné rozechře incidentů.

Den má čtyřadvacet hodin a noc

Turistický komplex je napaden teroristy. Startuje operace „Kangaba“. Kolona tří vozidel

vyráží ze základny. Sníh a náledí komplikuje jejich přesun. Teploty klesají pod minus patnáct stupňů a sluneční paprsky mění sněhové pole v zrcadlovou plochu. Vozidla Iveco přijíždějí do prostoru napadení.

QRF tým (Quick Reaction Force – tým rychlé reakce) odráží útok teroristů a zaujímá taktickou sestavu. Začínají prohledávat budovy.

„Čistý! – Čistý!“, domlouvá se tým. Nárek raněných zvyšuje skutečnou realitu incidentu. Vojáci zajišťují prostor. Raněným ošetřují poraněné hrudníky a průstřely končetin. K odsunu raněných přivolávají MEDEVAC.

Údolím duní zvuk rotorů vrtulníku W-3A Sokol. Velitel jednotky vyznačuje přistávací plochu. Vrtulník přistává na vytyčené místo, bílá tma z vířícího sněhu zahluje okolí. Vrtule nepřestávají rotovat. Během několika minut dochází k naložení raněných na palubu a vrtulník s nimi odlétá do bezpečí vyššího stupně zdravotnického zařízení. Tým zasahující jednotky poskytuje ochranu vrtulníku a po jeho odletu se stahuje do bezpečí. Na všechny úkony v jednotlivých incidentech pečlivě dohlíží všudypřítomní instruktoři, kteří kontrolují rozhodnutí, zásahy a správné postupy posuzované jednotky.

Operační pracoviště šlapou na plné obrátky. Musí vše naplánovat, vydat rozkazy, předávat hlášení a vést komunikaci v cizím jazyce. Není chvilka klidu. Radiostanice hlásí další incident.

Jeden incident za druhým

Rozlícený dav se u vstupní brány do základny dožaduje ošetření dítěte s amputovanými prsty a současně se domáhá náhrady za zabitou kozu koaliciními vojsky. Na jiném místě kolona doprovází a chrání náčelníka Generálního štábu, který zahájil oficiální návštěvu v místě nasazení.

Po nadcházejících čtyřiašest hodin bude jeho ochrana a bezpečnost pro jednotku prioritou.

Další incidenty v podobě požáru v prostoru hotelového komplexu Bamako a raketový útok na předsunutou výcvikovou základnu se neobešly bez zranění.

Jsou čtyři hodiny ráno, konečně se rozhostilo ticho, všude je naprostá tma.

Je to jediná chvíle, kdy si jednotka může na chvíli odpočinout a nabrat sílu na následující den.

Zhoršující se bezpečnostní situace však nesmí ovlivnit plnění hlavního úkolu, kterým je výcvik malijské armády ve výcvikovém prostoru Mali Training Camp (MTC). Na tomto místě se uplatňují dva francouzští kadeti a příslušníci aktivní zálohy, kteří imitují malijskou výcvikovou jednotku.

Základna je přepadena teroristy

Výbuch! Ze zadní části nepřátelského vozidla vyskakují teroristé. Dým a moment překvapení. Ostraha u vchodu do základny je zneškodněna. Dva vojáci jsou těžce zraněni. Základna je v ohrožení. Útočníci pálí na každou živou sílu a postupují neúprosně vpřed. Cvičení Sahel dosahuje svého vrcholu a na vojácích, ale i na rozhodčích, imitační skupině a členech řídicího štábu Velitelství výcviku – Vojenské akademie už je znát napětí, únava i stres z celého náročného týdenního výcviku. Ale cvičení ještě není u konce, odpočinek je v nedohlednu.

Okamžitě se aktivuje QRF tým, odráží nepřátelský útok, čistí jednotlivé budovy a ošetřuje zraněné na základně. Operační skupina však dostává naléhavou zprávu – „Náčelník štábu EUTM je napaden a zabit teroristy.“

Rozjíždí se nová záchranná operace. Skupina ze základny Bamako vyráží směrem k Ministerstvu obrany, kde došlo k incidentu. „Zajistit vnější perimetr,“ vydává úkol své jednotce v bojových vozidlech Iveco veliteli. Na místě je několik zraněných. Náčelník štábu EUTM mezi nimi není. Člen jeho ochranky ale leží u schodiště v kaluži krve. Ve francouzštině a z posledních sil se mu dere z hrdla – „Bâtiment!, Bâtiment! (budova, budova – pozn. redakce). Záchranný tým vtrhne do budovy, nachází VIP osoby a poskytne první pomoc raněným. Mezitím přivolává MEDEVAC, který na místo dorazí pod ochranou jednotky rychlé reakce z Koulikoro. Další incidenty jdou ruku v ruce s rozehrou i námětem až do poslední minuty.

„Tři, dva, jedna, ENDEX!“ – Signál, na který po celý týden jednotka čekala, se rozezní v radiostanicích. Cvičení Sahel 1/2019 skončilo.

„Závěrečná rovinka byla dlouhá, ale zdárně jste proběhli cílovou páskou,“ informuje jednotku náčelník centra přípravy do zahraničních operací podplukovník Petr Hlaváček. „Jednotka 13. EUTM-M prošla úspěšně certifikací. Splnili jste všechny cíle OTC a jste připraveni k plnění úkolu v místě nasazení.“

Záložníci v akci

Do vojenského prostoru Boletice dorazili i příslušníci aktivní zálohy z Krajského vojenského velitelství z Jihlavy a Hradce Králové. Pod vedením instruktorů VeV-VA tvořily základ skupiny imitace a jednotce 13. ÚU EUTM pro Mali tzv. značkovali činnost povstalců, příslušníků místní policie či Malijské národní gardy. „Nutno podotknout, že svými perfektními výkony, a to jak jazykovými, tak i odbornými,

Poskytnutí první pomoci na místě incidentu

Taktický vzdušný zdravotnický odsun MEDEVAC

to instruktorům vůbec neulehčilo, a své role se zhostili naprosto dokonale,“ konstatoval podplukovník Hlaváček.

Francouzština na denním pořádku

Dva kadeti z vojenské školy v Bretani se spolu s certifikovanou jednotkou zúčastnili závěrečného cvičení na Boleticích. Studenti si zahráli role velitele výcvikové základny manažera afrického hotelu, vystupovali jako vojáci malijské armády při střelbách nebo byli součástí rozjásaného davu. Po celou dobu cvičení zněla francouzština téměř všude.

„Už v brzkých ranních hodinách byli součástí davu, který nabourával morálku zaměstnanců základny a příslušníků národní gardy,“ popisuje začátek francouzských studentů do jednotlivých scénářů cvičení koordinátor cvičení a náčelník skupiny rozehry nadporučík

Vlastimil Vašina. „Jeden z nich imitoval při vyhlášení požárového poplachu pád ze schodů a utrpěl vážné pohmoždění žeber a ruky. Příslušníci 13. úkolového uskupení měli za úkol řešit opatření a odsun zraněného, který hovořil pouze rodnou řečí,“ dodává závěrem příslušník centra přípravy do zahraničních operací VeV-VA Vyškov npor. Vašina. Zdůraznil také, že konfrontací s rodilým mluvčím se nejlépe prolomuje jazyková bariéra a certifikovaná jednotka měla možnost si v praxi vyzkoušet situaci, kdy druhá strana mluví jiným jazykem, ale domluva je nezbytná pro splnění úkolu nebo záchranu života.

Text: kpt. Kateřina Ramil a Jana Deckerová,
foto: kpt. Kateřina Ramil

Domino

Na základně v Iráku se uskutečnil slavnostní nástup 2. úkolového uskupení AČR Irák a 3. výcvikové jednotky chemického vojska, kterým operační úkol po více než půlročním působení předali příslušníci 1. úkolového uskupení AČR Irák. Ceremoniálu předání vlajky mezi veliteli úkolových uskupení, majorem Jakubem Paulem (1. ÚU AČR Irák) a podplukovníkem Milanem Kozelkou (2. ÚU AČR Irák) se zúčastnil velitel základny, velitel amerického zabezpečujícího prvku a velvyslanec České republiky v Iráku Martin Vítek.

Poslednímu českému pilotovi britského Královského letectva (RAF) generálmajoru Emilu Bočkovi k úctyhodnému životnímu jubileu poblahopřala celá řada významných osobností. Byli mezi nimi prezident republiky Miloš Zeman, ministr obrany Lubomír Metnar a náčelník Generálního štábu Armády ČR armádní generál Aleš Opaťa. „Su velmi rád, že jste přijali pozvání a přijeli až sem do Čestlic,“ vítal hosty oslavenec, který je i v 96 letech stále v dobré kondici a nezapře v sobě brněnského patriota.

Náměstek ministra obrany Jakub Landovský v rámci strategických konzultací s Francií jednal v pondělí s novou ředitelkou generálního ředitelství mezinárodních vztahů a strategie francouzského Ministerstva obrany Alicí Guitton a dalšími členy její delegace. Oba se vzájemně ujistili o potřebě budování evropských obranných schopností a evropského obranného průmyslu a proaktivním přístupu k novým hrozbám.

Ministr obrany Lubomír Metnar v rámci své zahraniční cesty navštívil také Indii. Zde se konal jeden z největších zbrojních veletrhů na světě Aero India, jehož součástí byla i letecká přehlídka. Indického veletrhu se zúčastnila desítky českých firem a uskutečnila se zde řada jednání s cílem podpořit český obranný průmysl.

Pětašedesát medailí MO Za službu v zahraničí předal 22. února ve Slavnostní síni Národního památníku na Vítkově náměstek ministra obrany Pavel Beran, zástupce náčelníka Generálního štábu – ředitel Společného operačního centra MO generálmajor Jiří Verner a náčelník Vojenské policie plukovník gšt. Miroslav Murček. Slavnostního nástupu se zúčastnili vojáci, kteří se vrátili ze zahraničních operací OSN, EU a NATO v Afghánistánu, Iráku, Itálii, Kosovu a Kongu.

Komplexní cvičení 73. mechanizovaného praporu Ebonite Javelin

Tanky hřměly Libavou

Střelby vloženu hlavní, ale i plnou ráží. Libavou ovládají tanky, ale i bojová vozidla pěchoty. Je slyšet čeština, ale i slovenština. Právě tak vypadalo další cvičení, které prověřilo nejen schopnosti příslušníků 73. mechanizovaného praporu, ale i jejich součinnost s příslušníky Ozbrojených sil Slovenské republiky. Konkrétně příslušníků mechanizované čety 13. mechanizovaného praporu Levice a 21. smíšeného mechanizovaného praporu z Trebišova.

Ebonite Javelin, tedy v překladu ebonitový oštěp, je již tradiční cvičení, či lépe řečeno komplexní výcvik jednotek 7. mechanizované brigády. Cílem výcviku u 1. a 3. tankové roty bylo ukončit etapu výcviku na stupni rota a to provedením bojových střelb rot a u 2. tankové rot, posílené o mechanizovanou čet 13. mechanizovaného praporu, provést taktické cvičení s bojovou střelbou čet plnou ráží. Záměrem vyvedení u mechanizované roty bylo ukončit etapu výcviku družstva splněním bojových střelb družstev. Všem předcházela řada koordinačních schůzek a příprav, včetně zajištění munice, kontroly munice, jejího převozu, ale také trhání. K tomu bylo zapotřebí jak pyrotechniků, tak i dohledu Vojenské policie. Šlo tedy o cvičení, které dalece přesahovalo útvar v Přáslavicích.

Důležitá je koordinace

První týden výcviku byl ve znamení sladování jednotek a přípravě k provedení již zmíněných bojových střelb s použitím ostré munice, které jednotky absolvovaly ve druhém týdnu vyvedení. První týden výcviku byl také

zahájením výcvikového roku pro tankovou rotu aktivní zálohy 73. tankového praporu. Příslušníci tankových rot a mechanizované rot společně s jednotkou 13. mechanizovaného praporu se tak zaměřili na opakování a zdokonalení se v obsluze zbraňových systémů bojových vozidel a tanků, prováděli taktickou přípravu a bojové drily. Zároveň všechny jednotky absolvovaly střelby z ručních zbraní a procvičení v hodů ručních granátů. Ve většině případů se k výcviku používal tank T-72M1, který obvykle užívají záložníci. Náročnější obsluha a starší systémy pak dávají zabrat jak zkušeným vojákům, tak i nováčkům. Vše směřovalo k jasnému cíli v podobě ostrých střelb, či lépe řečeno střelb plnou ráží. To vše již v plné a bezchybné koordinaci s vojáky ze Slovenska. Pro ně nejde o první seznámení se s činností mechanizovaného praporu z Přáslavic. Vzájemná spolupráce je nastavena již řadu let.

Bojové střelby plnou ráží

Druhý týden manévrové jednotky absolvovaly bojové střelby plnou ráží a také taktickou

připravu. Velitelská rota provedla výcvik v ostrém trhání. V praxi to vypadalo tak, že několik tanků vyrazilo ve směru cíle, který byl jak pohyblivý, tak statický. Šlo o pozůstatky techniky ve výcvikovém prostoru, ale také o sklopné terče. Za tanky jelo bojové vozidlo pěchoty s výsadkem a nakonec instruktoři a rozhodčí. Pro ně bylo podstatné, jak dlouho trvalo rozvinutí bojové sestavy, úspěšnost zásahů, ale samozřejmě i koordinace s výsadkem. Ten znamenal na bojišti jak potřebu zvýšené opatrnosti, tak i zcela bezchybného navádění na cíl, křížení střelby, bezpečnou vzdálenost pěších od střelb za pomoci RPG aj. Veškeré pokyny na bojišti zaznívaly v mateřském jazyce, vzhledem k přítomnosti vojáků ze Slovenska nebylo třeba užití angličtiny. Slováci disponují obdobnou technikou, mají obrněná vozidla pěchoty, jejich pěchotní zbraně jsou však u nás doménou spíše několika málo čet záložníků. Jedná se o stále dobré a prověřené samopaly vz. 58 či ostřelovací pušky SVD Dragunov. Dle slov řady příslušníků OS SR nebyl problém eliminovat cíl na vzdálenost blízkou se jednoho kilometru. To vyžaduje bezchybnou

znalost zbraně, ale také náročný výpočet s ohledem na rychlost větru, zakřivení země aj.

Desítky kusů techniky a bezchybná kuchyně

Prostor nasazení byl značný a tomu odpovídal i počet vojáků. Celkem se cvičení zúčastnilo 324 vojáků, z toho 49 záložníků a 48 příslušníků Ozbrojených sil SR. Z celkem téměř 70 kusů techniky bylo třeba 22 kusů pásové techniky zásobovat PHM, ale také udržovat v chodu. To platilo v přeneseném slova smyslu i pro vojáky, což kladlo značné nároky na logistiku, ale i jako vždy bezchybné kuchaře. Stovky porcí jídel, která jsou nutričně vydatná, ale i chutná, znamená perfektně ovládat takzvané poky, tedy polní kuchyně. V rukou mistrů kuchařů zde každý den voněla teplá polévka, která dávala vzpruhu v nízkých teplotách spojených se sněhem, kvalitně uvařená jídla, ale i hektolitry čaje. Bylo potřeba nakrájet tuny surovin od masa, cibule, brambor, po mrkev, či zelí. Říká se, že vařit v plně profesionální kuchyni není uměním, uměním je uvařit ve skromných podmínkách. To zde platilo do posledního puntíku a tak jako vždy musíme kuchaře pochválit, i nám z redakce moc chutnalo.

Očista techniky, vyhodnocení

Zástupce velitele 7. mechanizované brigády plukovník Zdeněk Mikula, který zavítal mezi příslušníky 73. tankového praporu během cvičení Ebonite Javelin 2019, zhodnotil průběh následujícími slovy: „Můžeme se na vás spolehnout, jste schopni se samostatně rozhodovat, ale i pracovat v týmu, včetně mezinárodních sil.“

Hodnocení odpovídalo nastaveným podmínkám, úkolům a jejich provedení. Cíle se podařilo zlikvidovat, díky skvělé koordinaci byl pomyslný nepřítel vytlačen z prostoru zájmu a jakýkoliv odpor byl zlikvidován. Spolupráce na bojišti byla nehledě na hlukovou náročnost a ne vždy fungující spojení velmi dobrá. Vše dokazuje, že přestože jsme dvě země, stále jsme pomyslným jedním národem, který dokáže táhnout za jeden provaz a semknout se – minimálně na bojišti. Slováci se vraceli domů, ale tomu všemu předcházela kontrola techniky, její očista a v rámci nácviku OPZHN i dekontaminace. To je záležitostí zejména záloh. Jen pro představu, umytí jednoho bojového vozidla pěchoty či tanku zabere bezmála dvě hodiny a to bez ohledu na to, jaké teplotní podmínky panují. Tento ročník cvičení se nesl v pohodovém duchu i díky zvolenému výcvikovému prostoru v blízkosti Práslavic. Další ročníky ovšem opět ukáží, jak náročné je přepravit techniku přes celou republiku s rozvinutím stanových táborů v zimních, nepříznivých podmínkách.

Text a foto: Michal Voska

Cvičení se zúčastnili i příslušníci Ozbrojených sil Slovenské republiky

Domino

Ministr obrany Lubomír Metnar a náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opaata se setkali na neformální snídani se zástupci devíti médií. Hlavním tématem bylo deset prioritních vyzbrojovacích projektů. Lubomír Metnar upřesnil, že do investic, tedy do rozvoje schopností armády, bude resort obrany v letech 2019–2021 směřovat nejméně 61 miliard korun. Doplnil také, že u všech projektů usilujeme o co největší zapojení domácího průmyslu a tím větší investice do českých podniků. Pro občany ČR to navíc bude znamenat rozšíření pracovních příležitostí.

Už téměř šest měsíců cvičí čeští chemičtí instruktoři z 2. výcvikové jednotky specialisty chemického vojska irácké armády. Na závěr kurzu, který probíhá na chemické škole na základně Al-Taji, pro ně připravili cvičení pod taktickým námětem. „Úkolem každé třídy bylo fungovat jako multifunkční četa chemické ochrany při plnění odborných úkolů v oblastech ochrany proti zbraním hromadného ničení k podpoře operací lehkých mechanizovaných praporů v tažení proti fiktivní teroristické organizaci Joker,“ vysvětlil velitel jednotky nadporučík František Chuděj.

Strakonické CLS (Combat Life Saver) centrum připravuje pro Armádu ČR již řadu let nezdravotnický personál. Ovšem i zdravotníci záchranáři, kteří zde vojáky učí jak poskytnout první pomoc v bojových podmínkách, se musí neustále vzdělávat. Zdejší výukové středisko proto chystá několik aktivit, které nabízí i zdravotníkům z jiných útvarů. „Odbornou kvalifikaci si zvyšujeme stážemi v nemocnicích nebo u zdravotnické záchranné služby. Není to ale příprava na skutečné bojové podmínky, kdy je mnohdy vyžadována prodloužená péče o trauma pacienty,“ uvedl praporčík Jaroslav Duchoň ze strakonického obvaziště.

Na Čestném dvoře Národního památníku na Vítkově se uskutečnil slavnostní nástup příslušníků AČR po jejich návratu z mezinárodního nasazení v Litvě, kde působili v rámci alianční předem nastavené přítomnosti eFP (Enhanced Forward Presence). Jádrem jednotky tvořili vojáci žateckého 41. mechanizovaného praporu, jejich velitelem byl podplukovník Jiří Líbal.

Na Generálním štábu Armády České republiky se konala 4. plánovací konference předem nastavené přítomnosti eFP v Lotyšsku. Konference se účastnilo celkem deset členských států NATO a to včetně hostitelské země. Konferenci zahájil ředitel Společného operačního centra MO generálmajor Jiří Verner, který následně předal slovo ředitelce kanadského společného operačního centra brigádní generálce Lise Bourgon, která vedla konferenci z pozice vedoucího státu bojového uskupení.

Záložníci z Přáslavic na mezinárodním cvičení v Německu

Eiswolf 2019

Obrana proti mužičkům v zeleném, příprava na válku, ale i možné pohromy, včetně těch živelních. Tak vypadalo mezinárodní cvičení, které již tradičně pořádá Bundeswehr pro své zálohy, přičemž pozvána byla i řada jednotek ze záloh zemí Severoatlantické aliance.

Několik příslušníků roty AZ 72. mechanizovaného praporu Přáslavice se zúčastnilo vojenského cvičení průzkumných hlídek Eiswolf 2019. Tento výcvik neprobíhal na střelnici, nýbrž v laserovém střeleckém simulátoru společnosti THALES. Kromě útočné pušky Heckler & Koch G36 tak měli vojáci možnost seznámit se například s kulometem MG 3 nebo pistolí Heckler & Koch P8. V samotném simulátoru pak byly dále k dispozici různé druhy zbraní, mimo jiné samopal Heckler & Koch MP7, podvěsný 40mm granátomet, či např. pancéřovka Carl Gustav.

Již po třinácté

Cvičení, které již po třinácté uspořádal Bundeswehr v severoněmecké spolkové zemi Šlesvicko-Holštýnsko, klade na jednotlivé soutěžící vojáky značné nároky. Smyslem celého cvičení je výcvik německých záložníků na situace, kdy se na území Německa začnou vyskytovat malé skupiny „zelených mužičků“

a narušovat civilní i vojenskou infrastrukturu. Úkolem německých rezervistů v takovém případě je kromě dalších aktivit v rámci Counter-insurgency doktríny právě potlačování takovýchto záležitostí. Vojáci účastníci se cvičení Eiswolf tak byli hned zpočátku rozděleni do dvou skupin. První skupinu (říkejme jim třeba lovci) tvořili výhradně němečtí záložníci. Jejich úkolem bylo vyhledat a dopadnout co nejvíce vojáků z druhé skupiny (běžci), složenou z německých profesionálních vojáků, záložníků, vojáků dánské domobrany a letos poprvé i čtyř vojáků Aktivní zálohy Armády ČR. Skupina lovců měla přitom k dispozici veškerý materiál (PNV, FLIR atd.) i techniku (kolovou i leteckou, bezpilotní) používanou právě při hledání osob. Cvičení se zúčastnilo i několik jednotek vojenských psovodů. Běžci oproti tomu měli zakázáno používat jakékoliv elektronické přístroje – i z toho důvodu, že například mobilní telefon či GPS přijímač se dá snadno lokalizovat. Jediným dovoleným materiálem byla standardní topografická mapa v měřítku 1:50 000 a kompas. V pravidlech bylo navíc jasné stanoveno, že k dopadení stačí, aby se lovec přiblížil na vzdálenost 5 m k běžci a je automaticky dopaden.

Úkol běžců

Vojáci museli v náročných podmínkách severního Německa během necelých 24 hodin překonat v civilním prostředí vzdálenost přes 50 km. Počasí bylo tradiční a plně v duchu cvičení Eiswolf – mrznoucí déšť se pravidelně

střídal se sněžením za teplot klesajících k -10°C a silného větru. Soutěžící byli na začátku cvičení převezeni na jim neznámé místo, takže prvním úkolem po vysazení bylo zjištění vlastních pozic na mapě. Vojáci nikdy neznali nic víc než souřadnice záchytného bodu, kam se musí nepozorovaně dostat. Na každém z téměř dvou desítek checkpointů pak museli plnit rozličné disciplíny, aby dostali další souřadnice a mohli tak pokračovat v plnění úkolu. Mezi tyto disciplíny patřilo plnění různých činností ze střelecké přípravy, zdravotní přípravy, speciální tělesné přípravy, překonávání vodního toku nebo např. OPZHN. V průběhu cvičení se na čtyři hodiny všechny checkpointy uzavřely a jednotlivé týmy běžců si musely najít vhodné místo k odpočinku. Vzhledem k povětrnostním podmínkám a vskutku zimním teplotám bylo proto nutné si s sebou vzít i materiál k vybudování přístřešku k vytvoření alespoň marginálního komfortu vojáků. K tomu všemu navíc i v průběhu této přestávky týmy lovců nepolevovaly z plnění svých úkolů, a tak bylo nezbytné přístřešek vybudovat skrytě a nepozorovaně. Po skončení přestávky se týmy opět jaly plnit úkol.

Civilní prostředí

Zajímavostí celého cvičení bylo, že se odehrávalo v civilním prostředí. Některé checkpointy byly úmyslně situovány uprostřed obcí, aby si vojáci vyzkoušeli skrytě přesuny v zastavěných oblastech. I zde samozřejmě číhaly skupiny lovců, čekající na sebemenší chybičku,

kteřá by běžce prozradila. Cvičení skončilo o půlnoci druhého dne, vojáci se přesunuli zpět na kasárna, kde proběhlo sečtení bodů, nástup a vyhodnocení, vracení materiálu a zdárný návrat našich vojáků do České republiky. Tým z přáslavického mechanizovaného praporu obsadil pěkné dvanácté místo ze 44 soutěžících týmů běžců.

Text: rtn. Jan Vedral a Michal Voska, foto: archiv cvičení

Vrtulník Mi-171

AAT tým ukončil své působení na misi v Afghánistánu

Deset let podpory

Po více než deseti letech završil své působení v Afghánistánu český letecký poradní tým. Jednalo se přitom v pořadí o již 24. jednotku AAT. Společně s českou jednotkou byla na konci ledna oficiálně ukončena činnost celé 311. mezinárodní letecké poradní letky, která se skládala z českého, chorvatského, maďarského, slovenského a amerického poradního týmu. Jejím primárním úkolem byl výcvik, poradenství a výuka pilotů a pozemního personálu vzdušných sil Afghánské národní armády.

Čeští vojáci působili v Afghánistánu od dubna 2008 do ledna 2019 ve třech misích Vzdušných sil Armády České republiky a to OMLT (Operational Mentoring and Liaison Team), AMT (Air Mentoring Team) a AAT (Air Advisory Team) v rámci operací ISAF (The International Security Assistance Force) a od roku 2015 Rolute Support. Hlavní úkol poradních týmů byl výcvik létajícího i pozemního personálu (pilotů a palubních techniků) 377. vrtulníkové jednotky afghánských vzdušných sil AAF (Afghan Air Force). Výcvik probíhal nejprve na vrtulnících Mi-24/35, později pak Mi-17/171. Naši příslušníci AAT se navíc podíleli na vybudování mobilního poradního týmu MAT (Mobile Advisory Team), který po určitou dobu působil na letecké základně v Jalalabádu, kde vypomáhal s výukou letecké frazeologie a zásadami bezpečnosti létání. Od roku 2015 byla součástí jednotky AAT také skupina ochrany, tzv. Guardian Angels, kteří zajišťovali bezpečnost českých a koaličních mentorů a instruktorů.

Letka je vycvičena

„Podstatné je to, že 377. vrtulníková letka afghánských vzdušných sil je vycvičena tak, že k dnešnímu dni má vycvičených pět pilotů

instructorů v létání s brýlemi nočního vidění, sedm pilotů instruktorů pro výcvik v letecké střelbě, čtyři instruktorů pro výcvik zalétávacích pilotů, devět palubních techniků s kvalifikací instruktor a 18 instruktorů pro výcvik začínajících palubních střelců,“ uvedl velitel 311. mezinárodní letecké poradní letky (Air Expeditionary Advisory Squadron, AEAS) major Dalibor Křenek ve svém projevu. Major Křenek poslední půlrok velel mezinárodní letce složené z leteckých poradních týmů Maďarska, Chorvatska a Slovenska a USA.

Školili se také letečtí technici

Výcvik afghánských vzdušných sil neprobíhal pouze ve prospěch létajícího personálu, ale byli vycvičeni i afghánští technici. Jejich výcvik je taktéž dokončen, jsou schopni připravit vrtulníky pro plnění bojových úkolů za použití zbraňových systémů nejen ve dne, ale i v noci a zvládají odstraňování běžných provozních závad. Nebylo to vždy jednoduché. Na začátku bylo třeba nejen překonat velkou jazykovou bariéru při nastavených výcvikových postupech, ale i vytvořit a zavést postupy nové. Například zcela od základů bylo třeba cvičit afghánské letectvo v letecké střelbě neřízenými střelami S-5 a z kanonů GŠ-23.

Vycvičili jsme pět stovek afghánských letců

Čeští mentoři také přispěli k efektivnějšímu chodu afghánské letky, díky zavedení evidence letů, plánovacích procesů a samotným ovlivněním způsobu velení a řízení lidí AAF. Výcvik se týkal jak kapitánů vrtulníku, druhých pilotů-operátorů, palubních techniků a střelců, tak i pozemního technického personálu. V Afghánistánu se během více než deseti let vystřídalo téměř 250 českých leteckých mentorů a instruktorů, a to někteří až sedmkrát. Během tří různých misí se zde vystřídalo celkem 30 českých jednotek, na dobu čtyř až šesti měsíců. Výcvik pod vedením českých instruktorů absolvovalo kolem 500 afghánských letců. Na výcviku afghánských vojáků se čeští specialisté podíleli spolu s příslušníky maďarských a slovenských ozbrojených sil. Výcvik také probíhal v úzké spolupráci s vojáky z Chorvatska a USA. Letecké poradní týmy koaličních partnerů ukončí svou výcvikovou činnost v následujících měsících.

Text: plk. Magdalena Dvořáková (redakčně zkráceno),
foto: Michal Voska

Domino

Už podesáté vzdala hokejová Sparta hold složkám Integrovaného záchranného systému a příslušníkům Armády České republiky. V letošním roce s podtitulem Pocta hrdinům. Zatímco hokejisté armády vyhráli miniturnaj s policisty, hokejisté HC Sparta Praha prohráli s HC Škoda Plzeň 4:5 po samostatných nájezdech. Hokejové zápasy sledovalo v O2 areně 16 000 diváků. Zápasu, který byl symbolem poděkování všem příslušníkům Integrovaného záchranného systému ČR a vojákům Armády České republiky, se zúčastnil náčelník Generálního štábu Armády ČR armádní generál Aleš Opat a předsedkyně výboru Vojenského fondu solidarity a poradkyně NGŠ AČR brigádní generálka Lenka Šmerdová. Ta také převzala z rukou zástupců Sparty šek na celkovou částku 533 288 Kč. Do Vojenského fondu solidarity připadá čtvrtina prostředků, tedy 133 322 Kč.

Za přítomnosti ředitele Sekce rozvoje sil MO generálmajora Ivo Střechy, velitele Pozemních sil AČR generálmajora Josefa Kopeckého, místostarostky města Vyškov Karin Šulcové a dalších významných hostů přísahalo věrnost naší vlasti 315 nových vojáků a vojačky. Byli mezi nimi jak rekruti AČR, tedy budoucí vojenští profesionálové, tak noví příslušníci aktivní zálohy i účastníci dobrovolného vojenského cvičení.

V Krkonoších proběhl výcvik vojáků mechanizované roty 44. Imopr brigádního generála Ereta v přesunech na sněhu a ledu. Výcviku se účastnilo více než čtyři desítky vojáků a hned první den začal společným výstupem, po němž se jednotka rozdělila na zkušené a méně zkušené lyžaře.

Na pardubickém letišti byla slavnostně otevřena nově zrekonstruovaná hasičská stanice. Zdejší armádní hasiči mohou nyní využívat nejmodernější technologie, jako například odsávání zplodin ze zaparkované techniky, komunikační systém napojený na řídicí věž nebo prvky dálkového nebo automatického elektronického ovládní technického zázemí stanice. Rekonstrukce stanice trvala pět let a stála 39 milionů. „Vojenská hasičská jednotka Pardubice má odeť nejmodernější stanici v celé armádě a vybavením se posunula do 21. století,“ uvedl kapitán Jan Smetana z Agentury logistiky.

V rámci vojenského cvičení Ground Fires 2019, které proběhlo ve Vojenském výcvikovém prostoru Hradiště, předali vojáci pěší rotu aktivní zálohy Krajského vojenského velitelství Praha – Středočeský kraj brigádní generálce Lence Šmerdové symbolický šek ve výši 31 400,- Kč ve prospěch Vojenského fondu solidarity. Šek předal velitel roty major Robert Speychal za účasti ředitele Krajského vojenského velitelství Praha plukovníka Romana Tkačika.

Kapitán L. T. z veterinárního ústavu v Hlučíně je prvním českým vojenským veterinářem, který působil na misi v africkém Mali. Díky důsledným hygienickým kontrolám se mu podařilo omezit zdravotní problémy, kterými zde vojáci často trpí. „Když jsem zde začal působit, situace nebyla příliš dobrá. Postupem času jsme nastavili pravidla tak, aby odpovídala českým zvyklostem, a situace se začala zlepšovat,“ uvádí kapitán L. T. Zlepšení potvrdili i čeští a spojenečtí vojáci, kteří působí na velitelství EUTM v Bamaku. Jeho hlavní náplní jako veterinárního odborníka bylo nastavení hygienických předpisů ve stravovacích zařízeních a kontrola jejich dodržování.

Vozidlo pro 601. skps se předvedlo novinářům a odborné veřejnosti

Perun

Firma SVOS z Přelouče představila v terénu speciální vozidlo Perun pro českou armádu. Do její výzbroje mělo být zařazeno v počtu čtyř kusů už minulý rok, ale kvůli nutným úpravám vozidla se vše opozdilo a u 601. skupiny speciálních sil se objeví až letos. Tedy pokud projde vojenskými zkouškami. Naše redakce byla ukázkou přítomna a mnoho kolegů novinářů vozidlo označilo za MRAP cabrio, díky jeho odolnosti, rychlosti, ale též otevřené konstrukci.

Společnost SVOS zahájila v roce 2014 vývoj speciálního obrněného víceúčelového vozidla Perun pro vojenské a v sekundární roli též policejní sbory, které zajišťuje vysokou úroveň ochrany posádky proti střelbě z palných zbraní a proti následkům výbuchu min a nástražných výbušných zařízení. Vozidlo současně nabízí širokou variabilitu v možnostech volby konfigurace vozu. Jedná se o pohon 4x4, 6x6, různé typy nástaveb jako např. otevřená kabina verze Scout, uzavřená kabina verze hard-top, sanitní verze, velitelsko-štábní verze, pyrotechnická verze atd. Perun umožňuje instalaci velkého množství speciálního vybavení a vyznačuje se vynikajícími jízdními a manévrovacími schopnostmi (například možnost instalace zadní nápravy s natáčením kol pro provoz ve stísněných městských či terénních podmínkách).

Patentově chráněná řešení

Konstrukce vozidla, které vzniklo plně ve společnosti SVOS, obsahuje několik patentově chráněných řešení. Vozidlo Perun proto nabízí uživatelům nejen vysokou míru bezpečnosti, ale i autonomnost v oblasti servisního zabezpečení. Pro servisní techniky jsou připraveny i chytré brýle ve spojení s aplikací v telefonu. Výrobce pak vychází ze stále častějšího jevu v podobě extrémně dlouhých servisních manuálů. Brýle práci ušetří. Celkově je servis konfigurován tak, aby byl co nejprívětivější, proto je nachystaný i online portál, kde je možné si objednat snadno jednotlivé komponenty, ale i sledovat možná vylepšení.

Historie v AČR

V roce 2017 Armáda ČR vybrala vozidlo Perun 4x4 pro svou 601. skupinu speciálních sil. Pro speciální jednotky navržená verze s otevřenou kabinou nabízí bezprecedentní palebnou sílu (vozidlo je na střeše osazeno otočnou lafetou pro zbraně do ráže 12,7 mm či 40mm automatický granátomet a dále čtyřmi lafetami pro kulomety ráže 7,62 mm pokrývajícími celé okolí vozidla a kromě toho může nést pancéřovky, lehký minomet), vysokou mobilitu a průchodnost terénem danou koncepcí podvozku s variabilní světlou výškou a modularitou v oblasti speciálního vybavení.

Odolá i minám

Vozidlo je na základě požadavku AČR schopné odolat následkům palby z hlavních zbraní i výbuchu min a nástražných výbušných zařízení dle specifikace normy STANAG 4569. Zkoušky odolnosti vozu proběhly u renomované německé laboratoře IABG a plně potvrdily, že Perun s otevřenou kabinou nabízí úroveň protivýbuchové ochrany převyšující všechna konkurenční vozidla. Co do bezpečnosti představuje Perun vozidlo nabízející mimořádnou ochranu osádce. Díky využití renomovaných a v NATO zavedených zkušebních laboratoří a také

Ukázka průchodnosti
terénem

s ohledem na použití v NATO již kodifikovaných a zavedených dílů a agregátů vozidla je Perun plně kompatibilní pro operace v rámci zemí Severoatlantické aliance a umožňuje sdílenou logistiku s jinými typy techniky.

Variabilní pohon, říditelné nápravy

O pohon se stará osmiválcový motor Cummins (nicméně Perun lze na přání osadit i jiným typem motoru) o výkonu 240 kW spřažený s šestistupňovou automatickou převodovkou ZT. Vozidlo o váze přesahující 13 tun dokáže rozpohybovat na rychlost až 110 km/h. Perun navíc disponuje takovým typem podvozku, který umožňuje řídicí řízení obou náprav, což umožňuje automobilu dokonalé manévrování. Potřebnou balistickou odolnost mají i sklopná čelní skla. Bojový prostor vozidla je členěn na stanoviště řidiče, spolujezdce, střelce z hlavní zbraně a dvou členů osádky, tedy

až pro pět osob. V představené konfiguraci se jedná o otevřené vojenské bojové terénní vozidlo předurčené pro plnění specifických úkolů speciálních sil. Vozidlo je přepravitelné bez nutnosti zásadních úprav leteckými prostředky armád NATO typu CH-47 Chinook (v podvěsu) a C-130 Hercules (v nákladovém prostoru).

Na vojenské zkoušky teprve čeká

V současné době má Perun ukončeny tovární a kontrolní zkoušky a prochází těmi vojenskými, jejichž završení je plánováno na polovinu tohoto roku. Na základě cenných podnětů představitelů AČR došlo v rámci zkoušek k vylepšení vozidla v oblasti schopností i k úpravám dílčích konstrukčních celků, přičemž změny zajistily zvýšení užité hodnoty vozidla pro naši armádu.

Text a foto: Michal Voska

Studenti z francouzské vojenské školy Écoles de Saint-Cyr Coëtquidan absolvovali s 13. ÚU EUTM přípravu do Mali

Z Bretaně do Vyškova

Dva francouzští kadeti se zúčastnili týdenního závěrečného odborně taktického cvičení Sahel 1/2019 v Boleticích. Velitelství výcviku – Vojenské akademie VeV-Va, kde jsou studenti na měsíční stáži, využilo jejich mateřštinu k reálné rozehrě incidentů v rámci certifikace 13. úkolového uskupení EUTM pro nasazení v zahraniční operaci v Mali.

Studenti byli zahrnuti do jednotlivých scénářů, které pro cvičící jednotku 13. ÚU EUTM připravil řídicí štáb cvičení z VeV-Va Vyškov. Jeden z nich se ocitl v roli velitele výcvikové základny v Mali, druhý se vžil do manažera hotelu. Vystupovali jako vojáci malijské armády a vyzkoušeli si střelbu ze samopalu vz. 58 nebo byli součástí pobouřeného davu, který v brzkých ranních hodinách nabourával morálku zaměstnanců SECURICOM a příslušníků národní gardy.

Francouzština na každém kroku

„Konfrontací s rodilým mluvčím se nejlépe prolamuje jazyková bariéra,“ říká koordinátor cvičení a náčelník skupiny roze hry nadporučík Vlastimil Vašina, příslušník centra přípravy do zahraničních operací VeV-Va Vyškov. „Certifikovaná jednotka tak má možnost si přímo v praxi vyzkoušet situace, kdy druhá strana nemluví česky ani anglicky, ale domluva je nezbytná pro splnění úkolu nebo pro záchranu

života. Pro nic netušící připravující se jednotku to bylo určitě překvapení, ale poradili si.“ Francouzští kadeti do svých rolí v rámci jednotlivých incidentů okamžitě naskočili. Poplachem odstartoval nácvik činnosti na signál požárního poplachu. „Feu! Feu! – Oheň! Oheň!“

„Jeden ze studentů imitoval pád ze schodů a utrpěl vážné pohmoždění žeber a ruky,“ popisuje účast francouzského studenta na incidentu nadporučík Vašina. „Příslušníci cvičící jednotky museli raněného ošetřit, komunikovat v jeho rodném jazyce a následně provést jeho odsun do bezpečí.“

Střelby, potápění, seskok padákem

V souladu s učebním plánem musí studenti francouzské vojenské školy absolvovat měsíční zahraniční stáž. Zvolili si Českou republiku a zkušenosti čerpali na Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově. Pod vedením českých instruktorů střelecké školy si oba

kadeti vyzkoušeli střelbu z útočné pušky CZ 805 Bren, samopalu CZ Scorpion EVO 3 a pistole CZ 75 SP-01 Phantom.

„Poprvé v životě jsme se potápěli v tanku a také jsme si poprvé balili před seskokem vlastní padák,“ říká jeden ze studentů. „Ve Francii máme na tento úkon speciální jednotku a nikdo kromě instruktorů se padáku nesmí ani dotknout. Přistání na padáku bylo hladké a bezpečné oproti zkušenostem z našeho výcviku u nás doma. Také bezpečnostní stereotyp se zbraní se v obou zemích liší, takže jsme museli střelecké přípravě věnovat zvýšenou pozornost.“

„Potápění během jízdy tanku pod vodou na univerzálním cvičišti byl pro mě neskutečný zážitek, který ve mně bude ještě dlouho doznívat,“ doplňuje nadšeně kolegu druhý student. „Vyzkoušeli jsme si i jízdu na BVP-2 a s padákem jsme seskočili z L-410 na letecké základně v Náměšti nad Oslavou. To všechno byl pro nás nezapomenutelný zážitek.“

V posádce Vyškov si oba francouzští kadeti vyzkoušeli potápění na univerzálním cvičišti jízdy tanku pod vodou

Historické památky, Slavkov, knedlíky

Mimo jiné oba studenti v rámci měsíční stáže navštívili historické památky Prahy, Českého Krumlova, Národní památník hrdinů heydrichiády a rozhodně si nenechali ujít bitevní pole u Slavkova. Napoleonovo vojsko zde v roce 1805 porazilo jak ruskou armádu, kterou vedl car Alexandr I. a generál Kutuzov, tak armádu rakouskou v čele s císařem Františkem I. Napoleon řídil své jednotky z pověstného návrší Žuráň.

Kromě vyškovské akademie zamířili na 22. základnu vrtulníkového letectva u Náměšti nad Oslavou nebo do Bechyně k 15. ženijnímu pluku.

Samozřejmě jako francouzští gurmeti si chválili i českou kuchyni a na otázku, co jim nejvíce chutnalo, zaznělo jednohlasně: „Knedlíky!“

Pěchota a jízdní kavalérie

Z české armády si oba odnáší nejen spoustu poznatků z výcviku českých profesionálů, ale velmi ocenili poznatky z reálné přípravy jednotky v Boleticích. „To, že jsme se mohli tohoto cvičení zúčastnit a být přímo i jeho součástí, bylo pro nás nesmírně cenné,“ konstatuje Aurélien Doriath. „Během celého týdne jsme zažili velké množství reálných incidentů, které mohou v zahraniční operaci v Mali nastat. Jsou to zkušenosti, jež se nám v dalším studiu určitě hodí.“

Oběma studentům je šestadvacet let a jeden z nich už má za sebou i zkušenost ze dvou zahraničních operací z prostoru Střední Afriky. „U nás je příprava a nasazení v misi kratší než u vás,“ uvedl Aurélien Doriath. „Všiml jsem si, že kladete velký důraz na ošetření raněných.“

A fakta

„Učí se, aby vítězili“ – to je heslo elitní francouzské vojenské školy École spéciale militaire de Saint-Cyr, která připravuje důstojníky pozemních jednotek pro francouzskou armádu. Školu založil už v roce 1802 Napoleon Bonaparte a původně sídlila ve Fontainebleau, později přesídlila do Saint-Cyr-l'École. Od roku 1945 sídlí v bretaňském Coëtquidan, místní části města Guer, asi čtyřicet kilometrů jihozápadně od Rennes.

Velmi oceňují, že v rámci incidentů, kdy dojde ke zranění, každý ví, kde je jeho místo, jednotka je sebraná a je na nich vidět zkušenost a jistota.“

Zajímavostí francouzské vojenské školy je fakt, že když složí úspěšně závěrečnou zkoušku, budou si moci vybrat svůj následující studijní obor. Pokud se zkoušky nevydaří, jejich cesty povedou k neoblíbenému dělostřelectvu. „Moje volba ale bude jasná – pěchota,“ říká hrdě student. „A moje také, já volím jízdní kavalérii,“ má jasno o své budoucí vojenské kariéře druhý sympáťák.

Text: Jana Deckerová a kpt. Kateřina Ramil,
foto: kpt. Kateřina Ramil

Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich civilní profese

Záložníci pod lupou

Kapitán Ivo Heinz, narozen v roce 1965

Civilní povolání

Po absolvování gymnázia jsem vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor učitelství matematika-chemie. Začal jsem učit na základní škole, po půl roce nastoupil vojenskou službu a poté pokračoval na gymnáziu v Uničově téměř 20 let. Když ubylo studentů, musel jsem odejít napřed na základní školu, posléze na obchodní akademii a na střední zdravotní školu do Šumperka, kde jsem dosud. Učím především chemii. Na obou školách je chemie vedlejší předmět, takže se snažím spíše o to, aby studenti dostali praktické informace s chemií související. V této souvislosti mě velmi mrzí, že v důsledku šetření a zpřísněných předpisů se velmi omezily praktické laboratorní práce.

Vztah k armádě

Můj děda byl vojákem během první světové války, zůstalo po něm několik vyznamenání a vzpomínky mého otce na krásnou šavli a cenné památeční hodinky, které zmizely během nuceného stěhování při kolektivizaci v padesátých letech. Otec mě také učil střilet

jako malého kluka ze vzduchovky. Jinak v naší rodině k armádě moc kladný vztah nebyl, otec si užil svoje na základní vojenské službě a nevzpomínal na některé věci moc rád. Přesto jsem chtěl po základní škole na střední vojenskou a nebyl jsem přijat, důvody jsem se nikdy nedověděl. Po maturitě jsem to už na vysokou vojenskou ani nezkoušel. Během studií na univerzitě jsem musel absolvovat dvouletou Vojenskou katedru, zakončenou měsíčním soustředěním v Uherském Hradišti. Po skončení studií v červnu 1989 jsem měl nastoupit na základní vojenskou službu na podzim, ale z neznámých důvodů se tak nestalo. Povolali mě až v březnu 1990. To už bylo po revoluci. Nastoupilo nás do Tachova několik desítek absolventů a po vyhlášení možnosti civilní služby nás zůstalo jen několik. Předcházely tomu vášnivé celonoční debaty mezi těmi, kdo chtěli sloužit, těmi, kdo chtěli odejít, a těmi, kdo byli nerozhodní. Tehdy ve mně vystupování některých kolegů vzbudilo přesvědčení, že okázaly pacifismus a zavrhování všeho vojenského není to pravé, co bych chtěl zastávat. Základní vojenskou službu v Tachově jsem

dokončil. Jako velitel motostřelecké čety jsem tam zažil velké cvičení povolaných záložních vojáků a pak postupné rušení útvaru.

Proč AZ

Poprvé jsem byl na vojenském cvičení v roce 2000 v Hodoníně. Prvotní u mě byla zvědavost. Snaha zjistit, zda se za těch deset let v armádě něco změnilo, a zda si ještě něco pamatuju z vojenských dovedností. Výsledkem bylo poznání, že se zase tak moc nezměnilo, ale že si ještě něco pamatuju. Tak jsem začal jezdit pravidelně. V roce 2002 přišla nabídka na post velitele roty zabezpečení při velitelství v Olomouci, kterou jsem přijal. Poprvé jsem se zde setkal s „reorganizací“. Půl roku se nic nedělo a pak byla celá rota zrušena. Nabídli mi pozici velitele čety u vznikající pěší roty KVV Olomouc. Napřed jsem chtěl odmítnout, ale pak jsem si řekl, že to ještě zkusím. Myslím, že původním motivem byla spíše zvědavost, postupně se ale tím hlavním stala snaha nějak přispět k rozvoji armády, kterou považuju za důležitou složku tohoto státu. Státu, kde žiju a chci žít i nadále.

Předseda Rady velitelů AZ

V roce 2007 jsem se dověděl o možnosti přejít k jednotce AZ u 72. mechanizovaného praporu v Přáslavicích, kde jsem nastoupil jako velitel mechanizované čety. V roce 2016 byla četa rozšířena na rotu a stal jsem se zástupcem velitele rot, která ale velitele neměla. Od roku 2018 jsem zařazen jako velitel mechanizované roty AZ v Přáslavicích. Moje funkce spočívá především v přípravě cvičení, podílím se na plánování výcviku, jsem odpovědný za personální stav rot, za její vycvičenost. Od roku 2016 působím také jako předseda Rady velitelů AZ, což je poradní orgán náčelníka Generálního štábu AČR.

Naše rota má výcvik 3–4x ročně v délce cca týden. Osobně vyčerpám roční dotaci 42 dní kompletně, vzhledem k dalším povinnostem, které moji podřízení nemají. Musím vojenskému životu věnovat spoustu volného času navíc. Mám výjimečnou podporu ve své rodině i v současném zaměstnání, jinak bych to nemohl dělat. Takže skloubit to jde, ale pokud se velitel roty chce své rotě věnovat naplno, potřebuje výjimečné podmínky. Četnost výcviku v rozsahu, který jsem zmínil, považuji za dostatečnou k úkolům, které máme plnit. Jiná věc je materiální zabezpečení výcviku. Za poslední tři roky se zlepšilo, ale změny jsou stále pomalé a nedostatečné.

Dcera též v AZ

Napřed to brali jako nějakou dovolenou, posléze jako můj koníček. Negaci jsem ze strany

rodiny nezaznamenal, prostřední dcera mě nakonec do AZ následovala. Reakce okolí byla složitější. Kamarádi většinou reagovali a reagují udiveně a nevěřičně, spousta z nich má nepříliš dobré vzpomínky na základní vojenskou službu. Byť třeba moji službu berou jako fakt, moc ji neuznávají. Zaměstnavatelé reagují také různě, zažil jsem ředitele, který prohlásil, že ho zákony nezajímají a pokud půjdu na cvičení, že mě vyhodí. Zastavila ho až hrozba soudem. Nyní jsem v pozici, kdy mi oba ředitelé škol, kde učím, vychází maximálně vstříc a umožňují mi, po dohodě, věnovat se vojenským záležitostem i mimo dobu povolání, pokud si práci nahradím.

Ohlasy vojáků z povolání

V Přáslavicích sloužím už více než 11 let. Většina ohlasů je pozitivních. Myslím, že většina vojáků z povolání chápe, že nemůžeme zvládat vše tak, jako oni, protože k tomu nemáme dost času, ale že se snažíme. A tuto snahu oceňují. Negativní ohlasy jsem zaznamenal, nikoli přímo, ale spíš anonymně na sociálních sítích nebo ve formě nějaké šeptandy. Nedůvěra ze strany vojáků z povolání je tehdy, pokud nás neznají a nepřijdou s námi do bližšího kontaktu. Na vstup do profesionální armády jsem už starý. Nicméně současný stav mi tak úplně nevyhovuje, potřeboval bych mít větší časovou dotaci na plnění svých povinností. Myslím, že by bylo vhodné, aby v odůvodněných případech mohla armáda některé

Kapitán Ivo Hainz

vojáky v AZ povolávat častěji než je zákonná dotace 42 dní za rok.

Podle vyprávění Ivo Heinze připravil Michal Voska,
foto: archiv kpt. Ivo Heinze

Do aliančního projektu vzdušného průzkumu pozemních cílů AGS se zapojila i naše armáda

Poslední fáze

Také alianční projekt bezpilotního vzdušného průzkumu pozemních cílů AGS (Alliance Ground Surveillance) patří do kategorie těch, které jako by doslova spadly z nebe ve prospěch menších a středních zemí, jež nejsou schopny samostatně financovat náročné zbrojní projekty.

Alianční projekt vzdušného průzkumu pozemních cílů AGS, do něhož se zapojila i naše armáda, se i přes určité zpoždění dostává do poslední fáze. Systém má spojencům přinést schopnost informační převahy nad jakýmkoliv protivníkem, který nemusí být vojenské povahy. Umožní Severoatlantické alianci trvale sledovat rozsáhlé oblasti z velkých výšek, za jakýchkoli povětrnostních podmínek, a to vzhledem k jeho vybavení sofistikovanými senzory. Po vyhodnocení a předání shromážděných dat získají velitelé pro správná rozhodnutí ucelený obraz o pozemní situaci.

Předání 2019

V současné době je vyrobeno všech pět bezpilotních letounů Global Hawk, které mají Severoatlantické alianci pomoci sledovat pozemní cíle. Všechny letouny jsou zatím v USA u výrobce, první dva jsou podrobovány testovacím letům. Současně probíhá ověřování pozemní infrastruktury a ověřování předání

řízení na pozemní řídicí stanice dislokované na MOB (Main Operational Base) v Sigonelle. Dále pod záštitou Italského leteckého úřadu DAAA (Directorate of Air Armaments and Airworthiness) jsou certifikovány letouny Global Hawk pro provoz v EU. Zahájení procesu předání a přeletů letounů je plánováno na první pololetí roku 2019, vše je ale závislé na dokončení certifikace.

Na tomto projektu za čtyřicet miliard korun se velice aktivně podílí i naše armáda a obranný průmysl. Kromě finanční účasti se Armáda ČR zapojila i personálně do práce implementačního týmu NAGSF (NATO AGS Force), který sídlí v belgickém Monsu. Dále má přiděleny určité pozice přímo na základně v Sigonelle. V současné době je obsazena jedna pozice specialisty z řad leteckého personálu pro pozemní obsluhu systému AGS. V dalších letech bude vyslán náš specialista geografické služby a dva obrazoví analytici k vyhodnocování dat získaných senzory letounů Global Hawk.

Pět Global Hawků

Myšlenka na vytvoření jednotky vlastních aliančních průzkumných prostředků se poprvé objevila v první polovině devadesátých let minulého století. Plán z roku 2005 počítal se smíšenou flotilou pěti pilotovaných letounů Airbus 321 a sedmi bezpilotních prostředků Global Hawk RQ 4 A. V roce 2007 bylo rozhodnuto o zřízení flotily osmi bezpilotních průzkumných letounů Global Hawk. Tento počet se postupně v důsledku omezeného zdrojového rámce snížil na současných pět strojů.

Podpis memoranda

Z původních třiatváceti zemí zapojených do projektu zůstalo po změně koncepce zaměřené pouze na bezpilotní prostředky patnáct států. Ty v září 2009 podepsaly Memorandum of Understanding (MOU) programu AGS a vytvořily tzv. NATO AGS Management Organisation (NAGSMO).

Do financování projektu AGS ve výši 1, 2 miliardy euro se zapojilo třináct členských zemí

včetně České republiky, ale v pozdější době se počet rozšířil až na 15 členů NATO. Příspěvek ČR vychází z předem stanoveného klíče bezpečnostních investic NATO a činí přibližně 1,7 procenta z celkového objemu nákladů na pořízení systému. Vzhledem k omezeným finančním prostředkům v ČR bylo podmínkou pro setrvání v programu, že se do projektu zapojí i český obranný průmysl. A ten získá ve formě offsetů určitý podíl na budování systému. Ten má dosáhnout až 70 procent z částky, kterou země na vybudování systému vynaložila. Konkrétně jde například o vývoj softwaru, do něhož je zapojena česká společnost ICZ. Pardubická společnost Retia z holdingu CSG zase dodala do projektu speciální kontejnery, které slouží jako mobilní pozemní stanoviště. Životnost projektu je plánována na dvacet let, od roku zahájení provozu systému AGS. Do financování provozu systému, které vyjde na další dvě miliardy euro (ročně 79,3 miliónu euro) se zapojily všechny členské státy NATO s výjimkou Francie a Velké Británie. Tyto země

se zavázaly kompenzovat finanční náklady poskytnutím národních průzkumných prostředků s podobnými typy senzoru.

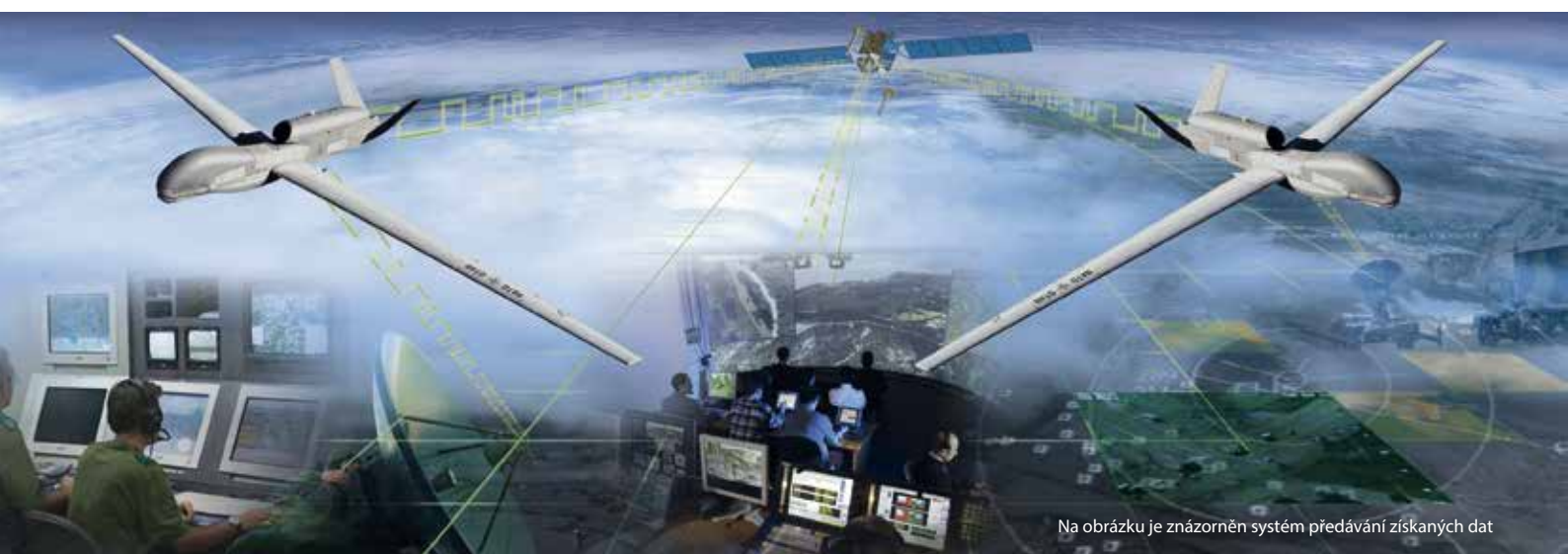
Základna na Sicílii

Jako místo dislokace nové alianční jednotky byla vybrána americká základna na Sicílii v městečku Sigonella. Je to z toho důvodu, že Američané zde bezpilotní stroje typu Global Hawk již řadu let úspěšně provozují a je zde odpovídající zázemí. Celkově má na MOB působit několik stovek vojáků. Převládají mají zpravodajské a průzkumné pozice. Ty pak doplní piloti a pozemní personál průzkumných letounů, spojaři a další potřebný personál. Operační základnu na Sigonelle bude mít na starost velitelství AGS. Původně se počítalo s tím, že počáteční operační schopnosti tohoto průzkumného celku budou zahájeny již v roce 2014 a plně pak v roce 2017. Vše se ale o několik let posunulo, a to zejména s ohledem na zpoždění výroby bezpilotních prostředků Global Hawk a jejich certifikace pro

provoz ve vzdušném prostoru. Nedokončení této certifikace může ohrozit termín počátečních operačních schopností, který je plánován na přelom roku 2019/2020. Plné operační schopnosti nelze zatím očekávat dříve než v roce 2021.

Výkonnější prostředek

Jednotka bude vybavena bezpilotním letounem HALE (High Altitude Long Endurance) Global Hawk RQ-4B Block 40 s radarem MP-RTIP (Multi-Platform Radar Technology Insertion Program), schopným detekce pohybujících se pozemních cílů a SAR (Synthetic Aperture Radar). Letoun se od svých předchůdců liší především větším rozpětím křídel, výkonnějším motorem a generátorem elektrické energie. Má rovněž upravený řídicí software pro působení ve velkých výškách. Štěrbinový radar s aktivním elektronickým vychylováním paprsku bude schopen za všech povětrnostních podmínek mapovat zemský povrch s mimořádnou přesností. To umožní

Na obrázku je znázorněn systém předávání získaných dat

lokalizaci a identifikaci prakticky veškerých pozemních a hladinových stacionárních a pohyblivých cílů. Díky technologii lokace pohyblivých se pozemních cílů GMTI (Ground Moving Target Indicator), využívající dopplerovský princip, dokáže tento systém automaticky odlišit pohyblivé cíle od pozadí. Bude rovněž schopen vyhodnocovat jejich trajektorii a na základě charakteristiky cíle a okolního terénu predikovat další pohyb. Tato technologie má být schopná porovnávat drobné změny v terénu s uloženými digitálními mapovými podklady a tím zjišťovat nové povrchové úpravy, z vojenského hlediska důležité stavby, případně klamné cíle. Může odhalit například místa s nástražnými výbušnými systémy. V zorném poli radaru bude až několik desítek tisíc pohyblivých se objektů.

Přenos v reálném čase

Přenos dat má probíhat prostřednictvím standardních spojovacích prostředků či družicového spojení takřka v reálném čase. Zjednodušeně se dá říci, že obsluhy pozemních stanic budou schopny přijmout potřebná data, vyhodnotit je, předat určené jednotce a přes satelit je poslat zpět na hlavní operační základnu. Odtud pak budou data, případně výsledný produkt zasílány uživateli na strategickém stupni velení a národním prvkům. Pokud nebudou pozemní stanice v dané konkrétní situaci využity a nasazeny, budou se data z Global Hawk přes satelit přenášet přímo na hlavní operační základnu na Sigonelle, vyhodnocovat a fúzovat v operačním centru a následně zasílat koncovým uživatelům. Tímto způsobem bude možné poskytovat

informace lidem, kteří mají rozhodovací pravomoci od taktické až po strategickou úroveň. Armády všech zemí NATO budou mít možnost informace získané prostřednictvím AGS propojit s národními systémy velení a řízení.

Deset měsíců v roce

Global Hawk je schopen vydržet ve vzduchu až třicet hodin. Létá ve výšce až dvaceti kilometrů. Jeho dosah je v podstatě celosvětový. Systém může nezávisle na sobě působit paralelně na dvou orbitech.

Global Hawk odstartuje ze Sicílie a přeletí nad zájmové oblasti NATO. Je schopen doletět nad jižní Afriku, což je téměř sedm tisíc kilometrů, zde absolvovat osmihodinový průzkumný let a vrátit se zpět. Ale nemusí nutně startovat z hlavní operační základny. Aby se ušetřil čas

A fakta

Systém AGS se skládá ze tří základních segmentů. Jsou to segmenty vzdušný, pozemní a segment podpory. Vzdušný segment se skládá z pěti bezpilotních letounů R1-4B Global Hawk Block 40, které budou vybaveny MP-RTIP radarem a dalšími doplňujícími senzory. Dále vzdušný segment obsahuje přenosový systém tvořený širokopásmovým LOS (Line Of Sight) datalinkem a Ku-Band SATCOM datalinkem.

Pozemní část bude sloužit coby rozhraní mezi systémem AGS a širokým spektrem systémů velení a řízení jak v poli, tak i ve stálých velitelstvích Aliance, včetně reach-back pracovišť. Patří sem také pozemní řídicí stanice. Konkrétně se bude jednat o dvě stanice TGGGS, které mají podporovat složky na operační úrovni. Tato zařízení budou umístěna v klimatizovaných stanech a jejich obsluhu tvoří až jedenáct lidí. Kromě toho bude k dispozici ještě šest stanic MGGGS, určených pro podporu jednotek na taktické úrovni. Budou vyrobeny na bázi nákladního automobilu se skříňovou nástavbou. Jejich provoz mají zajišťovat dva operátoři.

Pozemní segment bude obsahovat množství pozemní techniky v různých konfiguracích, která zabezpečí data-link konektivitu, zpracování a vyhodnocování dat a v neposlední řadě interface pro interoperabilitu s C2ISR (Command & Control Intelligence, Surveillance, and Reconnaissance) systémy.

Třetím segmentem AGS je logistická podpora. Pro segment podpory budou vyčleňována jednotlivá pracoviště a zařízení na MOB Sigonella.

Bezpilotní letoun R1-4B Global Hawk 40

Pozemní segment aliančního bezpilotního vzdušného průzkumu AGS

nezbytný k přeletu, může se dostat do vzduchu z místa startu a přistání, které bude dislokováno poblíž stanovišť TGGGS (Transportable General Ground Station) a MGGGS (Mobile General Ground Station). Podle původního plánu měl systém AGS nalétat s pěti bezpilotními letouny tři tisíce letových hodin ročně. Měl být na dvou orbitech dvacet čtyři hodin denně, sedm dní v týdnu po dobu třiceti dnů s tím, že by se letouny vyměňovaly přímo na orbitu. Realita je ale vzhledem k snížení finančních prostředků podstatně strážlivější. S pěti stroji je možné zajistit deset měsíců v roce dva čtyřadvacetihodinové vzlety týdně. V případě výjimečné situace je možné mít ve vzduchu dvakrát do roka po dobu jednoho měsíce nepřetržitě dva stroje.

Společně se sledovacími systémy Francie a Velké Británie, které systém AGS dle potřeb doplní, bude systém značně flexibilní a bude jej možné přesně přizpůsobit požadavkům aliančních misí.

Text: Vladimír Marek, foto: NATO a archiv A reportu

Príslušník amerických speciálních sil opětuje nepřátelskou palbu během společné operace s afghánskou armádou v okrese Mohammad Agha provincie Lógar

Další horký rok v Afghánistánu

V afghánském konfliktu se vojska mezinárodní koalice vedené Spojenými státy angažují již od října 2001. Pro českou veřejnost byla smutným připomenutím účasti v tomto krvavém válečném tažení smrt tří vojáků, k níž došlo loni 5. srpna v Čarikáru, hlavním městě provincie Parván, při patrole v okolí spojenecké letecké základny Bagram. Následně přišel o život v provincii Herát další z našich vojáků štábní praporčík in memoriam Tomáš Procházka. Do jisté míry je to též připomínka, že Tálibán i jiné povstalecké a teroristické skupiny jsou zde stále aktivní a jejich činnost i operační prostor se rok od roku rozšiřují.

Dne 7. října 2018 uplynulo 17 let od zahájení koaliční intervence pod Hindúkušem. Po relativně rychlém a snadném vítězství nad islámskými radikály, kteří v té době ovládali většinu afghánského území, následovalo období vleklých bojů a postupný návrat nepřítele do míst, odkud byl dříve vytlačen. Kvůli narůstajícím ztrátám a nepopularitě této války se tehdejší americký prezident Barack Obama a členové jeho administrativy rozhodli pro stažení

vlastních vojáků (a po dohodě se spojenci také příslušníků spřátelených armád sloužících v rámci sil ISAF neboli International Security Assistance Force).

V červenci 2011 bylo zahájeno předávání odpovědnosti za jednotlivé okresy a následně i celé provincie na bedra místních bezpečnostních složek. Tento proces dospěl do svého závěru k 31. prosinci 2014, kdy bylo ukončeno působení jednotek ISAF a začala nová

operace pod názvem Resolute Support, jež trvá dodnes. Ta se oproti předchozímu mezinárodnímu vojenskému zapojení odlišuje především svou velikostí (v současné době je do ní zapojeno 16 229 osob z celkem 39 zemí; Česká republika má nyní v Afghánistánu 309 vojáků, Slovensko 36) a také mandátem, který z ní činí především výcvikovou, nikoli bojovou misi. Nepočetnější zahraniční vojenský kontingent tvořilo k 31. květnu 2018 okolo

Afghánští vojáci při patrole procházejí makovým polem. V roce 2017 se tato rostlina pěstovala na ploše o rozloze 328 000 ha.

14 000 Američanů, z nichž bylo 8 475 zařazeno pod velení operace Resolute Support (jejich zbývajících 7 754 příslušníků tedy pochází z jiných členských i nečlenských zemí NATO), zatímco ostatní působí mimo její strukturu a jejich úkol i nadále spočívá v boji s islamisty. Hlavní tíhu bojů počínaje rokem 2015 na svá bedra převzaly afghánské ozbrojené síly (Afghan National Defense and Security Forces, ANDSF; dříve Afghan National Security Forces, ANSF) tvořené především Afghánskou národní armádou (Afghan National Army, ANA) a Afghánskou národní policií (Afghan National Police, ANP). Celkový plánovaný početní stav ANDSF je 352 000 osob, z čehož 227 374 připadá na armádu a zbývajících 124 626 na policejní složky. Skutečné počty jsou ale nižší – ke konci letošního dubna sloužilo 196 290 vojáků a 117 952 policistů, dohromady 314 242 osob.

Ztráty ANDSF lze jen odhadovat, neboť v průběhu roku 2017 se tyto údaje staly utajovanými informacemi a přestaly být dostupné z veřejných zdrojů. Poslední relevantní statistika pocházející z roku 2017 (přesněji z období od 1. ledna do 8. května) uvádí, že padlo 2 531 afghánských vojáků a policistů a dalších 4 238 utrpělo zranění. Za celých dvanáct měsíců tedy mohly ANDSF v bojích s nepřítelem přijít o asi 20 000 příslušníků (i když část raněných se pochopitelně po rekonvalescenci vrátila ke svým jednotkám); neznámý je též počet zběhnutí a nedovolených vzdálení od útvarů. Problémem negativně ovlivňujícím morálku zůstává také infiltrace protivníka do struktury

ANDSF, jež následně vede k útokům na koalici partnery nebo vlastní spolubojovníky. Od začátku roku 2018 do 16. května zabili ze zálohy nepřátelští sympatizanti v řadách vládních vojsk a policejních sborů 57 svých kolegů a 22 jiných zranili. Působení osob podporujících islamisty v řadách ANDSF logicky taktéž vede ke krádežím zbraní, munice a vybavení, popřípadě k porušením operační bezpečnosti (tj. vyzrazování vojenských tajemství). Každopádně výkonnost ANDSF byla a pořád je nižší než v případě koaličních vojsk, což se mj. odráží ve stále se zhoršující bezpečnostní situaci a v trvalém růstu produkce opia. Také trend zvyšování rozsahu ploch sloužících k pěstování máku, z něž se následně získává opium, je zjevný. V roce 2014 bylo touto rostlinou osázeno asi 224 000 ha (což představovalo sedmiprocentní nárůst oproti předchozímu roku), v roce 2017 se dle statistických údajů mise OSN v Afghánistánu (United Nations

V oblastech pod kontrolou či vlivem centrální vlády (na mapě vyznačených tmavě a světle zelenou barvou) žilo ke konci letošního ledna přibližně 65 % afghánské populace. Asi 23 % Afghánců má své domovy v regionech, kde probíhají tvrdé boje a ani jedna ze stran konfliktu zde zcela ne-
dominuje (žlutá barva). Zbývajících 12 % obyvatel se nachází na území ovládaném nebo ovlivňovaném povstalcí (tmavě a světle červená barva).

Assistance Mission in Afghanistan, UNAMA) pěstoval již na 328 000 ha. Ve srovnání se stavem v roce 2014 se tedy rozloha polí určených k produkci narkotik zvětšila o 46 %. Při odhadovaném průměrném výnosu 27,3 kg opia na hektar se výroba této narkotické látky loni vyšplhala na téměř 9 000 tun (její předpokládaná hodnota dosahuje až 1,4 mld. USD). Z tohoto množství lze připravit cca 320 až 530 tun heroínu o 50–70procentní čistotě, vhodného k exportu. Tento stav má samozřejmě přímý vliv na bezpečnostní situaci v zemi i v sousedním Pákistánu, neboť aktivity protivládních ozbrojených skupin jsou přinejmenším zčásti financovány právě z obchodu s drogami. Afghánské ministerstvo pro boj s narkotikami například odhaduje, že islamističtí povstalci za rok 2017 vybrali na „výpalném“ od producentů opia zhruba 116–184 mil. USD.

Program T-X má vítěze

Jeden z největších a nejvýznamnějších tendrů US Air Force má svého vítěze. Minimálně 351 nových cvičných proudových letounů pořizovaných v rámci programu T-X jako náhrada za dosluhující letouny T-38 Talon dodá společnost Boeing, která při vývoji úzce spolupracuje také se švédským výrobcem Saab. Jejich společný stroj bude mít podle všeho velké šance na uplatnění také v dalších rolích a u dalších uživatelů.

Celých patnáct let trvalo, než bylo rozhodnuto o nahrazení cvičných proudových letounů Northrop T-38 Talon, s nimiž v předchozích pěti dekádách létal v rámci výcviku prakticky každý pilot bojových letounů US Air Force. Talony byly po celou dobu hodnoceny velmi pozitivně a díky dobrým letovým vlastnostem byly mezi letci značně oblíbené. Jejich čas se však již naplnil. Poslední z nich totiž byly vyrobeny už v roce 1972 a i přes některé

modernizační programy už nejsou schopné plnit všechny požadavky na výcvik pilotů bojových strojů páté generace.

Neúspěšní kandidáti

O potřebě nahrazení T-38 americké letectvo samozřejmě vědělo dlouho, ovšem kvůli omezeným finančním zdrojům a nutnosti financovat programy s větší prioritou jej muselo řadu let odkládat. Fakticky se tak na programu

pojmenovaném T-X začalo pracovat teprve v roce 2012 s tím, že oficiálně bylo výběrové řízení vyhlášeno až 30. prosince 2016. Letečtí výrobci však základní požadavky znali už dříve, a tak si své nabídky mohli důkladně připravit. Ukázalo se, že i když USAF zdůrazňovalo jako jedno z hlavních kritérií pořizovací cenu a provozní náklady, zároveň požadovalo také velmi dobré výkony a letové vlastnosti, což snížilo počet potenciálních kandidátů.

Boeing zvítězil v programu T-X se zcela novým letounem, navrženým přesně podle požadavků USAF.

Jen pro představu – USAF od nového stroje očekává například schopnost ustáleného letu v zatáčce s přetížením alespoň 6,5g, přičemž raději by se dostalo až na hranici 7,5g, která už by byla dostatečně vysoká i v rámci výcviku předcházejícího přeškolení na ty nejvýkonnější typy. Ve specifikacích z roku 2015 bylo také uvedeno, že nový stroj musí být schopen při letu ve výšce 15 000 ft (4 572 m) nebo vyšší s 80% nebo větší zásobou paliva a při počáteční rychlosti maximálně $M = 0,9$ uskutečnit alespoň 140° zatáčku s přetížením 7,5g, přičemž nesmí ztratit více než 2 000 ft (610 m) výšky a 10% vstupní rychlosti. Nutno říci, že jde o poměrně značné výkony a je otázka, zdají-li v reálné situaci bude schopen dosáhnout podzvukový letoun; nadzvuková rychlost

jako taková nicméně v požadavcích zahrnuta nebyla.

Zařazena tam byla ale například spotřeba paliva, která má být alespoň o 10% nižší než u T-38, či provozuschopnost 80% při plánovaném ročním náletu 360 hodin na jeden letoun v období let 2026–2045. Jednou z nejvýraznějších inovací má být také integrace jednoho velkoplošného displeje LAD (Large Area Display) pokrývajícího téměř celou plochu přístrojové desky, který bude víceméně shodný s displejem letounu F-35, na nějž bude podstatná část pilotů po výcviku přecházet.

Na počátku programu T-X byly největší šance na úspěch přisuzovány společnosti Northrop Grumman, a to zejména díky jejím zkušenostem z podpory provozu flotily T-38.

Firma zpočátku nabídku skutečně připravovala a za přísného utajení postavila prototyp zcela nového stroje označovaného jako Model 400, který byl poháněn motorem GE Aviation F404 a byl zalétán bez jakékoliv publicity 24. srpna 2016. Na jeho vývoji se podílela také dceřiná firma Scaled Composites a jako partneri rovněž BAE Systems a L-3. V únoru 2017 však bylo k překvapení všech oznámeno, že se toto uskupení do soutěže vůbec nepřihlásí. Důvody tohoto rozhodnutí nebyly příliš specifikovány, nejčastěji se hovoří o finančních rizicích či neschopnosti splnit všechny požadavky USAF.

Neúspěšným kandidátem byla také italská společnost Leonardo (dříve Alenia Aermacchi), která svou nabídku založila

na dvoumotorovém letounu M-346 Master, označovaném v tomto případě jako T-100 ITS (Integrated Training System). Bezesporu povedený stroj, který už si našel cestu i k uživatelům bojových letounů F-35 Lightning II, však ve Spojených státech neměl dostatečnou podporu. Italové se nejprve snažili spojit se společností General Dynamics, která by v souladu s americkou legislativou plnila roli primárního kontraktora, k dohodě ale nedošlo. Spolupráce byla poté na začátku roku 2016 zahájena se společností Raytheon, už v lednu 2017 byl ale oznámen „rozchod“ obou výrobců, kteří se údajně nedokázali shodnout v některých klíčových obchodních a finančních otázkách. Do tendru se tak nakonec italská společnost pustila samostatně, respektive prostřednictvím své americké dceřiné firmy Leonardo DRS Technologies, což na vítězství nestačilo.

Po odstoupení Northrop Grumman byl jako jeden z favoritů označován letoun T-50A, jehož prototyp byl zalétán 2. června 2016. Zjednodušeně jej lze označit jako „amerikanizovanou“ verzi jednomotorového letounu T-50 Golden Eagle od jihokorejské společnosti KAI (Korea Aerospace Industries), která do programu T-X vstoupila se svým dlouholetým partnerem Lockheed Martin. Stejně jako u italské nabídky měl být i v tomto případě hlavní předností fakt, že byl nabízen již vyzkoušený a osvědčený stroj, u něhož nehrozily vývojové problémy a neočekávané navyšování nákladů. Lockheed Martin navíc mohl zajistit maximální provázanost avioniky s letouny F-35 Lightning II, jejichž je výrobcem. Letectvo se

ale nakonec rozhodlo případná rizika vývoje nového typu akceptovat a kontraktem pověřit konkurenční Boeing.

Zatím jako BTX-1

Společnost Boeing soutěž vyhrála s letounem, který je v rejstříku registrován pod typovým označením BTX-1. Jeho vývoj byl v divizi Phantom Works zahájen už v roce 2010, dlouhé roky však probíhal za přísného utajení. To se nezměnilo ani poté, co Boeing v prosinci 2013 oznámil, že uzavřel dohodu o spolupráci se švédskou společností Saab. Mnohá média tehdy začala spekulovat o tom, že by nakonec společná nabídka obou partnerů mohla vycházet z letounu JAS-39 Gripen, který je sice bojovým strojem, nicméně díky nízkým provozním nákladům by se mohl vejít i do požadavků na T-X. Pravdou ale je, že Boeing měl své vlastní konstrukční řešení, švédského partnera přizval zejména pro dosažení vyšší efektivity při výrobě a z Gripenu tak bude přebírat zřejmě jen některé komponenty a systémy. Odhalování nového letounu bylo zahájeno v září 2015, kdy byla zveřejněna kresba přední části trupu, oficiálně představen byl až 13. září 2016. Návštěvníci továrny v St. Louis v Missourii tehdy mohli vidět dokonce hned dva hotové prototypy, z nichž první se do vzduchu vznesl 20. prosince 2016, druhý jej následoval 24. dubna 2017.

Boeing T-X (BTX-1) je navržen jako dvoumístný jednomotorový proudový hornoplošník s dvojími svislými ocasními plochami a plovcími vodorovnými ocasními plochami. Na jeho aerodynamickém řešení jsou patrné

prvky inspirované předchozími letouny z dílen Boeingu a Saabu, jako například ocasní partie či kořenové prodloužení náběžné hrany křídla LERX (Leading Edge Root Extension) připomínající F/A-18E/F Super Hornet nebo zdvojené vstupy vzduchu k motoru umístěné na bocích trupu, jež se podobají švédskému Gripenu. Letoun má celou řadu prvků, které zlepšují jeho stabilitu a ovladatelnost v širokém rozsahu rychlostí a úhlů náběhu, jako jsou tzv. psí zuby vzniklé na vnitřních koncích pohyblivých slotů na náběžné hraně křídla, malé podélné „plůtky“ nad kořenem křídla či zploštělá příď, částečně připomínající například letouny F-5E Tiger II.

Jednou z mála dostupných informací o systémech a výbavě BTX-1 je typ pohonné jednotky. Boeing zvolil motor F404-GE-402, který je známý například z letounů F/A-18C/D Hornet. Stejnou řadu motorů nabízeli také další konkurenti v programu T-X, přičemž Boeing stejně jako Lockheed Martin u typu T-50A (motor F404-GE-102) integroval verzi s přídavným spalováním paliva, poskytující maximální tah 78,7 kN. Americké letectvo sice tuto schopnost nepožadovalo a základní výkonové parametry by měly splňovat i motory bez přídavného spalování, pro Boeing to ale i tak mohla být jistá konkurenční výhoda, pokud jí nebude dosaženo na úkor vyšší ceny a provozních nákladů.

Společnost Boeing u svého nového letounu vyzdvihuje rovněž výrazně stupňovité uspořádání dvoumístného kokpitu, které poskytuje velice dobrý výhled oběma členům posádky, tedy pilotnímu žákovi i instruktorovi. Ti

Model 400

Model T-50A

Model T-100 ITS

by měli pravděpodobně sedět na vystřelovacích sedadlech Martin Baker US18, která jsou vyvíjena primárně pro program T-X a u nichž jsou aplikovány všechny poznatky získané při vývoji sedadel US16E určených pro letouny F-35 Lightning II. Veškeré vybavení kokpitu, jemuž bude vévodit velkoformátový multifunkční dotykový displej LAD (Large Area Display), je navrženo tak, aby umožňovalo bezpečné řízení pilotům a instruktorům s různými fyzickými dispozicemi, konkrétně s výškou v rozmezí 162–196 cm a hmotností 72,5–105 kg. Bohatě prosklený, jednoduchý, na pravý bok odklápěný (s výjimkou čelního štítu) překryt je navíc jedním z příkladů použití moderních výrobních postupů, kdy se výrobní dobu podařilo z dosud standardních šesti týdnů zkrátit na pouhých osm dnů. Naopak určité pochybnosti vyvolává konfigurace podvozku, který je do značné míry

podobný například podvozku letounů řady F-16 Fighting Falcon. Rozchod hlavních podvozkových kol se totiž zdá poměrně malý, což není zrovna ideální, pokud mají se strojem přistávat i začínající a nezkušení piloti. Na druhou stranu, letoun je zřejmě už připraven i na další zvyšování operačních schopností, nad rámec základních požadavků T-X. V současnosti je tak vybaven jen centrálním podtrupovým závěsníkem pro nesení „cestovního“ kontejneru, jeho křídlo ale umožní také instalaci dalších čtyř závěsníků pro další výbavu či výzbroj. Charakteristické symboly na hřbetu trupu za pilotní kabinou pak dávají najevo, že BTX-1 je připraven také pro integraci zařízení UARRSI (Universal Aerial Refuelling Receptacle Slipway Installation) pro příjem paliva za letu z tankerů vybavených teleskopickým tankovacím ráhmem neboli „boomem“.

Podrobnější technické parametry BTX-1 ovšem dosud nebyly zveřejněny. Předpokládá se, že letoun o celkové délce 14,15 m a s křídlem o rozpětí 10 m by měl mít maximální vzletovou hmotnost kolem 5 500 kg a měl by být schopen dosáhnout mírně nadzvukové, respektive transsonické rychlosti přibližně $M=1,1$.

351 kusů je jen začátek

Nedojde-li k zásadním problémům, například ke zpoždění programu v důsledku napadnutí výsledků soutěže některým z neúspěšných kandidátů, mělo by USAF v dohledné době uzavřít první kontrakt v hodnotě 813 milionů USD, na jehož základě Boeing dokončí vývoj a dodá prvních pět předseriových letounů a také sedm simulátorů, které mají být zprovozněny na základně JB San Antonio-Randolph v Texasu v roce 2023. Další objednávky pak mají být rozděleny do dvou bloků počáteční malosériové výroby a osmi bloků sériové výroby, která bude z větší části probíhat v St. Louis v Missouri, komponenty od společnosti Saab by měly být vyráběny rovněž přímo v USA.

Počátečních operačních schopností u první letky přezbrojené na nové letouny, pro něž bude nutné vybrat ještě vojenské označení, by mělo být dosaženo v roce 2024. Letectvo v současnosti počítá s objednávkou celkem 351 strojů a 46 simulátorů, z nichž poslední mají být dodány v roce 2034. Už dříve však deklarovalo záměr pořídit až 475 letounů a 120 simulátorů, v takovém případě by pak mělo zaplatit přibližně 9,2 miliardy dolarů. Není přitom bez zajímavosti, že v době přípravy programu T-X se počítalo se zhruba dvojnásobnou částkou.

Právě „agresivní“ cenová politika Boeingu zřejmě zásadním způsobem ovlivnila konečný výběr USAF. Někteří komentátoři pochybují, zda se za takovou cenu výroba vůbec vyplatí, nicméně pro Boeing je kontrakt důležitý i z mnoha jiných důvodů. V první řadě mu umožní udržet se v „klubu“ výrobců taktických proudových letounů i poté, co dříve či později ukončí výrobu strojů řady F-15 Eagle a F/A-18E/F Super Hornet. Vydělat navíc bude moci i na následné provozní podpoře početné flotily cvičných strojů, které budou ve službě dlouhé desítky let. Zavedení letounu do výzbroje USAF navíc zřejmě přiláká další zákazníky, a to jak z řad spojeneckých letectev, tak třeba i od civilních subjektů poskytujících služby leteckého výcviku jako tzv. agresori, výhledově by mohl BTX-1 aspirovat i na nástupce letounů T-45 Goshawk v US Navy. Opomenout nelze ani další růstový potenciál stroje, který se po integraci zbraňových systémů může snadno přesunout do kategorie lehkých bojových letounů a oslovit tak další zájemce.

Text: Tomáš Soušek, foto: USAF, Boeing, Scaled Composites, Lockheed Martin, Leonardo

Bombaři i strážáci jsou profíci z Chotyně

Centrum vojenské kynologie v Chotyni je unikátní základnou v české armádě, kde probíhá výcvik služebních psů a psovodů pro resort Ministerstva obrany, Celní správu a Vězeňskou službu ČR. Prostřednictvím výběrového řízení provádí také nábor nových psů a naopak psy, kteří již nejsou pro službu v armádě perspektivní, nabízí k odkupu.

Podplukovník Andrej Vítek je velitelem Centra vojenské kynologie už téměř rok a půl. Není sice kynologem, ale jak sám říká, chce být manažerem, který zajistí základně, psům i psovodům takové podmínky, aby mohli odvádět perfektní výkony.

„Kromě výcviku služebních psů pro resort obrany a pro Celní správu a Vězeňskou službu připravujeme tady v Chotyni psy a psovody do zahraničních operací a v etapě výcviku je i naše příprava pro posílení Policie České republiky v případě společného nasazení,“ říká podplukovník Andrej Vítek.

Centrum má dvě výcvikové jednotky. Jedna z nich je určena pro výcvik strážních a hlídkových psů, druhá pro výcvik na speciální pachové práce jako vyhledávání výbušnin, omamných a psychotropních látek, zbraní a munice.

Deset kritérií při výkupu

Do Armády ČR a do Ministerstva obrany ČR se noví čtyřnozí vojáci dostávají na základě výběrového řízení, které Centrum vojenské kynologie v případě potřeby vypisuje. Jsou to nejčastěji němečtí nebo belgičtí ovčáci.

„Roční až tříletí psi se k nám dostávají z civilní sféry a při vlastním výběrovém řízení se musí podrobit přezkoušení povahových vlastností a prochází veterinární prohlídkou,“ informuje

podplukovník Vítek. „Po splnění podmínek se pak musí umístit do karantény.“

Pes se vykupuje už pro konkrétního psovoda, který mu je přidělen po celou dobu vojenské kariéry psa. Následuje tříměsíční kurz, po jeho absolvování musí pes s psovodem splnit podmínky přezkoušení a je mu udělena kategorie. Poté pes projde kondičním výcvikem a je připraven k plnění služebních úkolů, na které je vycvičen.

Každý vykupovaný pes je v rámci výběrového řízení přezkoušen v deseti cvicích a v každém musí dosáhnout minimálně jednoho bodu. Bodové hodnocení nula u jakéhokoli cviku znamená nevyhovění zadávacím podmínkám a končí. Pes nesmí například reagovat na střelbu, musí umět zadržet figuranta v prostoru i v objektu, posuzuje se jeho chování v různém prostředí a na různém povrchu – parkey, dlažba, sklo, drátěnka, lino, zkouší se jeho povaha, musí umět štěkat na povel, zkoumají se jeho reakce na různá prostředí se silnými rušivými vlivy a další a další náročná kritéria.

Místo přísahy zkouška

„Pro psa, který projde sítí výběru a následně karanténou, začíná společný tříměsíční výcvik s přiděleným psovodem. Nadneseně lze říci, že prochází třemi měsíci výcviku jako

noví rekruti. Místo přísahy však musí před komisí splnit podmínky zkušební řady, který je základní metodikou pro hodnocení připravenosti služebních psů. Podle zaměření je mu udělena kategorie strážního, hlídkového nebo speciálního služebního psa,“ pokračuje velitel centra. „Metodické postupy tohoto zkušební řady slouží zároveň pro hodnocení úrovně vycvičenosti služebních psů při jednotlivých druzích odborné kynologické přípravy. U strážních a hlídkových psů, jejichž úkolem je vyhledat a zadržet pachatele, se předpokládá přirozená dávka agresivity, naopak specialisté na pachové práce jsou klidní psi s kořistnickým pudem a výdrží. Na základě udělené kategorie je pak také veden jejich další výcvik,“ vysvětluje velitel centra podplukovník Andrej Vítek.

Stoprocentní obsazenost

V současné době je personální obsazenost stoprocentní. Základna v Chotyni je domovským útvarem pro třicet devět psovodů s jednašedesáti služebními psy. „Tito psi se svými psovody provádí každodenní výcvik a jsou permanentně připraveni pro případné nasazení nebo pro plnění úkolu při mimořádných stavech,“ informuje dále velitel.

V Chotyni také probíhá výcvik psů a psovodů z jednotek napříč armádou. Proto také

Specialisté na pachové práce musí být klidní psi s kořistnickým pudem

k vzájemnému užšímu vztahu pes-psovod dochází během tříměsíčního výcvikového kurzu. V této době dochází k socializaci, navázání kontaktu a budují svůj vztah, který je založen především na důvěře a na principu odměňování a pochvaly. „Samozřejmě se může stát, že si vzájemně nesednou, tehdy se pes přidělí k jinému psovodu,“ upozorňuje Andrej Vítek. „Stává se to minimálně, ale záleží jak na zkušenostech psovoda, tak i na povaze psa.“

Někteří psi slouží i deset let

V devátém roku věku psa je možné požádat o vyřazení z aktivní služby. Buď kvůli zdravotním problémům, nebo kvůli nesplnění výcvikové kategorie. „Pes se vyřadí a odchází na pracoviště doplňování a péče o služební psy, kde zůstane na dožití, nebo pokud je v dobré kondici, nabízíme ho do civilní sféry,“ vysvětluje velitel. „Velmi často se však stává, že si psa odkoupí sám psovod, který byl v rámci služby jeho parťákem. Není ale pravidlem, že psi končí v osmi letech. Pokud je pejsek po zdravotní stránce v kondici a obhájí svoji kategorii, může sloužit do devíti i deseti let.“

I psi jsou profesionálové

Černým dnem se pro Centrum vojenské kynologie stal 22. říjen 2018. Byl to den, kdy po útoku afghánského vojáka padl na základně Šindánd v provincii Herát rotný Tomáš Procházka. V době útoku měl na korbě vozidla vedle sebe i jednoho ze dvou psů, kteří s ním odletěli do Afghánistánu. Je to vůbec poprvé v historii české armády, kdy v zahraniční operaci padl psovod.

Štábní praporčík in memoriam Tomáš Procházka, který padl v říjnu 2018 v Afghánistánu, patřil v Chotyni k nejzkušenějším kynologům.

„Tomáš Procházka byl profesionál, a to jako voják i jako kynolog,“ vzpomíná na padlého psovoda Andrej Vítek. „Jako zkušený psovod působil v armádě sedmnáct let a díky jeho kynologickým zkušenostem a znalostem byla vycvičena řada služebních psů.“ Při návratu ostatků Tomáše Procházky, povýšeného do hodnosti štábního praporčíka in memoriam, do vlasti přiletěli i oba jeho psi – Bred a Doky, kteří s ním byli v Afghánistánu. Vrátili se zpět do kynologického centra v Chotyni.

„I psi jsou profesionálové, a proto musí být připraveni, že mohou změnit svého psovoda,“ konstatuje podplukovník Andrej Vítek. „Bred i Doky už mají své nové pány a je před nimi další výcvik a plnění dalších úkolů.“

Čtyřletý kříženec německého a belgického ovčáka Doky je specialista na vyhledávání výbušnin. Jeho nový pán rotmistr Petr Bečka je s ním už přes dva měsíce v každodenním kontaktu. „Je to velmi energický pes, ale má rád lidi,“ popisuje svého nového svěřence Petr Bečka, který označuje Dokyho jako sympatáka. „Našli jsme si k sobě cestu docela brzy a začínáme spolu od začátku s výcvikem na vyhledávání výbušnin.“

Druhý pes Tomáše Procházky Bred se v Prostějově připravuje na návrat do Afghánistánu, kde bude plnit úkoly jako strážník a hlídkový pes pro speciální síly. Oba psi budou v armádě sloužit ještě několik dalších let.

Text a foto: Jana Deckerová a kpt. Lada Ferkálová

Centrum jazykového vzdělávání UO pravidelně zjišťuje, jak jsou na tom armádní nováčci s angličtinou

Mírné zlepšení

Na přelomu roku 2018 a 2019 Centrum jazykového vzdělávání Univerzity obrany prověřilo jazykové kompetence 317 vojáků, kteří u Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově završovali kurz základní přípravy.

Přezkušování vojáků nově povolovaných do služebního poměru vojáků z povolání probíhá na základě nařízení náčelníka Generálního štábu AČR již od června 2015, a to zkouškou z anglického jazyka podle NATO STANAG 6001. Testování zajišťuje Centrum jazykového vzdělávání Univerzity obrany, které takto k dnešnímu dni prověřilo jazykové kompetence bezmála čtyř tisíc kandidátů z řad nově povolovaných vojáků v základní přípravě. Nováčci, kteří do armády vstupují bez vysokoškolského vzdělání, jsou přezkušováni specificky upravenou tzv. rekruetskou zkouškou pro úroveň SLP 2121. Od března 2017 jsou navíc ti nováčci, kteří do armády vstupují po absolvování vysoké školy, přezkušováni zkouškou na úrovni SLP 2222.

Zatímco v roce 2015 Centrum jazykového vzdělávání přezkoušelo 706 nováčků, v roce 2016 v souvislosti se zvýšením náborem do armády počet přezkoušených nováčků vzrostl na 1 056 osob. Rok 2017 se s 1 089 přezkoušenými nováčky výrazně neliší, došlo ale k zavedení zkoušky pro absolventy vysokých škol na úroveň SLP 2222, kterou od té doby absolvovalo přibližně 25 % nováčků. V uplynulém roce poprvé počet přezkoušených

nováčků poklesl, a to přibližně o 20 % na 876 osob.

Přestože se v současné době obecně předpokládá, že generace studujících v době po roce 1989 již ovládá anglický jazyk minimálně na dobré pracovní úrovni (tedy na úrovni odpovídající SLP 2222 podle NATO STANAG 6001), výsledky přezkoušených nováčků tomu ne zcela odpovídají. Jak na tom tedy noví příslušníci Armády České republiky s angličtinou jsou? Za dobu čtyř let, po kterou testování nově povolovaných vojáků probíhá, z celkového počtu přezkoušených nováčků dosáhlo kvalifikačního stupně 2, tedy úrovně SLP 2, minimálně ve dvou ze čtyř dovedností 723 osob, tedy téměř 20 % nových vojáků. Kvalifikační stupeň 1, tedy úroveň SLP 1 minimálně ve dvou ze čtyř dovedností, získaly bezmála dva tisíce nováčků, tedy více než polovina z jejich celkového počtu. Avšak bezmála jedna třetina testovaných nováčků, v absolutním počtu více než tisícovka nových vojáků, nedosáhla ani na kvalifikační stupeň 1.

Trend ve vývoji výsledků jazykového testování nováčků za období let 2015 až 2018 lze hodnotit jako mírně optimistický. Procento nováčků, kteří na kvalifikační stupeň nedosáhli,

se postupně snížilo z 32 % na 24 %. Podíl nováčků, kteří dosáhli kvalifikačního stupně 1, však poklesl z výchozích 57 % na 52 %. Na druhou stranu se ze 14 % na 25 % zvýšilo procento nováčků, kteří dosáhli kvalifikačního stupně 2. Díky testování v průběhu základní přípravy každý nováček získává informaci o vlastních jazykových kompetencích podle NATO STANAG 6001, ale zejména velitelé útvarů a zařízení, k nimž tito vojáci nastupují, dostávají již v době ukončení základní přípravy aktuální informace o dosaženém jazykovém kvalifikačním stupni těchto vojáků, což usnadňuje další personální práci.

Přes mírné zlepšení výsledků, které za dobu provádění tzv. rekruetských jazykových zkoušek Centrum jazykového vzdělávání Univerzity obrany zaznamenalo, je zřejmé, že výrazná část nových příslušníků Armády České republiky bude muset na svých jazykových kompetencích v průběhu vojenské služby dále pracovat, ať již samostatně, s podporou konzultantů či e-learningové platformy Angličtina pro armádu, nebo v rámci kurzů organizovaných organizačními celky resortu obrany s výukou cizích jazyků.

Text: Vladan Holcner, foto: archiv Centra jazykového vzdělávání

Rotmistr David Kellner o extrémních
překážkových závodech

Důležitá je vůle

Když se řekne extrémní překážkový závod, mnozí si vybaví bláto, pot a dřinu. Nic z toho však nevystihuje opravdové vypětí a nasazení, které je třeba v mezinárodních mistrovstvích, pokud chcete dosáhnout příček nejvyšších a stát se opravdovým mistrem. Rotmistr David Kellner nám představí svoji cestu od počátků až na vrchol, na nejtěžší závod na světě, kterému se přezdívá Islandské peklo.

Svůj první závod OCR jsem „ochutnal“ na vlastní kůži 1. 9. 2017 a to, když jsem se postavil na start se svojí ženou (v kategorii MIX = muž a žena) nočního závodu v Josefově Gladiator Race. Byli jsme plni očekávání a nedočkaví, jaké překážky nás čekají, zda je vůbec zvládneme zdolat. Když nám v cíli visela na krku doběhová medaile a promítal jsem si v hlavě celý závod, v tu chvíli jsem si pomyslel, to je ono! To je krásný a zároveň tvrdý všestranný sport, v němž bych chtěl jednou něco dokázat. V tu chvíli mě ani v tom nejbáznivějším snu nenapadlo, že se mi to vyplní již za 12 měsíců na MČR OCR a ještě o další tři měsíce později na Islandu. Ale pojďme pěkně od začátku. Vyzkoušeli jsme se ženou ještě spousty dalších překážkových závodů, jako je Predátor Race, Excalibur Race, Seal's Run, ale Spartan Race se pro mě stal jasným číslem jedna. Vždy je pořádán v krásných lokalitách horských středisek, s obrovským převýšením v každém závodě a pokaždé na jiném místě. Díky Spartan Race jsem se v roce 2018 podíval téměř po celé Evropě a nakonec jsem vše završil účastí na mistrovství světa na Islandu. Doména těchto závodů jsou kopcovité trasy, nejčastěji vybíhání těch nejtěžších sjezdovek Evropy. I proto se většina závodů koná v horských střediscích jako Morzine, Oberstdorf, Dolomity, Valča atd.

A fakta

Rtm. David Kellner se narodil 15. 10. 1975 v Plzni. Momentálně slouží u VZ 1534 Hradiště, působí na pozici náčelníka pracoviště logistické podpory personálu a nemovitých infrastruktur. Má středoškolské vzdělání s maturitou v oboru stavebnictví. Je ženatý a má jednu dceru.

Dosáhnout nejvyšší mety

Asi tak začátkem dubna 2018, po závodě, který výjimečně vedl historickým centrem Kutné Hory, jsem si dal za cíl, že bych chtěl do konce roku 2018 dosáhnout té nejvyšší mety a to je účast a boj o co nejlepší umístění na MS Ultra Beast 24 hodin na Islandu. Od té doby jsem nevynechal jediný závod Spartan Race v sérii CEU (centrální Evropa). Na všechny závody jsem si bral dovolenou a jezdil po většinu času v pátek po práci, do lokalit vzdálených 600 km a více. Kolikrát se mi stalo, že jsem přijel jen pár minut před startem anebo jsem po několikahodinovém řízení spal třeba jen dvě hodiny. Vždy jsem se ale postavil na start a dopředu mě hnala touha stát na startu na MS a bojovat o titul. Například, když se mi 8. června minutu před půlnocí narodila dcera, přivítal jsem ji na světě, nasedl do auta a po devítihodinovém maratonu v porodnici odjel na závod do Maďarska, kde mi start začínal v 9:30. Přijel jsem 20 minut před odpálením typické modré dýmovnice při startu závodu po celé noci strávené za volantem. Zde jsem vyhrál svůj první zahraniční závod, a tady to bylo poprvé, kdy podél trati nestála má žena.

Mistr ČR a otevřené dveře na Island

Přesně po roce od mého prvního startu v OCR závodů jsem si od Spartan Race odskočil na víkend do Harrachova na MČR OCR, kde jsem si splnil svůj životní sen! Získal jsem titul mistra České republiky v OCR! O týden později jsem se postavil na start svého prvního závodu Ultra Beast ve Valčianské Dolině na Slovensku,

kde byla možnost za umístění na prvním místě vyhrát volný start na závod MS Ultra Beast 24 hodin na Islandu. Po uběhnutí 54 kilometrů a zdolání 70 překážek jsem doběhl do cíle jako první s náskokem 28 minut a to znamenalo jediné, volný start na MS Ultra Island. Jenže po tomto závodě šlo vše úplně jinak, než jsem si představoval. Zranění, které se mi přihodilo během závodu ve Valči, se horšilo a limitovalo mě natolik, že jsem nebyl schopný uběhnout ani 5 km bez řezavé bolesti. Tak se můj sen o Islandu pomalu začal rozplývat a já sezonu 2018, ve které jsem stál v mnoha závodech OCR v Čechách a vlastně i na různých místech Evropy 33x na stupních vítězů, začal pomalu rekapitulovat.

Pomoc lékařů, podpora rodiny a přátel

Díky profesionalitě lékařů a pravidelné rehabilitaci jsem se cítil lépe a začal přemýšlet znovu o Islandu. 45 dní před MS Ultra jsem začal tvrdě trénovat a myslet na svůj sen a na to, jak bych svou první sezonu v tomto sportu chtěl zakončit. Musím říct, že jsem prožil v přípravě na mistrovství světa Spartan Ultra nezapomenutelných šest a půl týdne. Těžké tréninky ve skalách, přelézání namrzlých stromů, abych trénoval balanc na překážky, v nichž je důležitá rovnováha. Sníh, náledí, vítr, zima, nošení břemen jako při závodě, běhy dlouhé často přes 40 kilometrů každé odpoledne s čelovkou v naprosté tmě. Domů jsem dobíhal kolem desáté večer a v pět ráno odjížděl do zaměstnání. Důležité je nenechat se zlomit únavou, bolestí a nevzdávat svůj cíl. Vždy když

jsem už opravdu nemohl, myslel jsem na svůj sen, na to, jak chci dosáhnout toho, o čem jsem celý život snil a tak vždy pokračoval dál.

Mistrovství světa v pekle

Věděl jsem, že na Islandu panuje počasí jako nikde na světě. Ale realita byla naprosto šokující. Nikdy v životě jsem nezažil vítr jako tam. Teploty pod nulou a zároveň déšť a hurikán. Naprosto jiná příroda, lávová pole, vnitrozemské ledovce. Osmnáct hodin denně tma. Islandské peklo. Pak přišla hodina startu. Závod začínal prologem 8 km městem a pak jsme šli na to, principem bylo za 24 hodin naběhat co nejvíce kol v islandské přírodě, co nejvíce kilometrů a překonat co nejvíce překážek. Po každém kole se mohl závodník v depu občerstvit a vrátit se na trať. Každé kolo měřilo 11 km a v každém kole jsem nastoupal 500 metrů převýšení a zdolal dvacet překážek. Protože to byl světový šampionát, překážky nebyly lehké, právě naopak. Každé kolo začínalo výběhem Islandských vnitrozemských ledovců, všude byla jistící lana kvůli naprosto brutálnímu sklonu a náledí, nelidsky těžká břemena na nošení, 18 hodin závodu potmě s čelovkou. Byl jsem šťastný, že každé kolo v depu na mě čekala žena a dcera a online mě sledovali podle čipu kamarádi. To vše mi

dávalo sílu do každého dalšího kola. Za celý závod jsem nastoupal 4 000 výškových metrů, uběhnul 102 kilometrů a zdolal 200 překážek v tom nejtěžším prostředí, v jakém se extrémní překážkové závody pořádají a stal jsem se vicemistrem světa. Prožil jsem závod, který už ani není závodem, ale soubojem lidské vůle, morálky a odhodlání.

Splněný sen a výhledy do budoucna

Splnil se mi sen, protože jsem nepřestával věřit, že to mohu dokázat jak v přípravě, tak v samotném závodě. Splnil se mi sen, pro svou rodinu a kamarády jsem hrdina. A co

dál? V roce 2019 mě čeká spousta výzev v podobě mistrovství republiky OCR, mistrovství světa Enduro OCR v Austrálii, mistrovství Evropy Spartan v Itálii, mistrovství světa Spartan Trifecta v Řecku a mistrovství světa Spartan Ultra ve Švédsku. Snad bude držet zdraví, budou finance a v tom případě se pokusím o co nejlepší přípravu a následně reprezentaci své země a také naší armády, jelikož vždy s hrdostí říkám, kým jsem, co je mojí profesí.

*Podle vyprávění rtm. Davida Kellnera připravil Michal Voska,
foto: archiv rtm. Davida Kellnera*

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete na fotografii vyprošťovacího vozidla pro kolové obrněné transportéry Pandur čtyři rozdíly?

V závěru loňského roku převzala Armáda České republiky zastoupená Centrem zabezpečení materiálem týlových služeb ve Štěpánově na Olomoucku od VTÚ s. p. první vyprošťovací vozidlo Mammuth pro transportéry Pandur. Zbývajících čtyři kusy byly armádě dodány koncem letošní zimy. Prodlení oproti smlouvě bylo způsobeno problémy, které nešlo při zadání zakázky předvídat. Šlo o prototypovou výrobu obsahující konstrukčně vývojové práce. Zpoždění bylo způsobeno zejména pozdním dodáním hlavních komponentů od poddávatelů a následným odstraňováním postupně zjišťovaných nedostatků.

Vyprošťovací vozy se skládají z podvozku Tatra 8x8 a nástavby polského výrobce PS Szczesniak. Tato těžká vozidla mají být používána v polních podmínkách a při vedení bojů. Budou sloužit k vyprošťování, údržbě, polním opravám a technické pomoci nejen v případě Pandurů, ale i další těžké armádní techniky.

Délka vozidla je 11 290 mm a bojová hmotnost 14 000 kg. Kabina vozidla je vybavena balistickou a protiminovou ochranou. Na vozidle je jeřáb na dálkové ovládání s nosností 43,9 tun a dosahem 8,4 metru. Dále má k dispozici naviják, buldozerovou radlici a zadní zvedací vidlici. Ta slouží například k vlečení imobilního vozidla až do váhy 14 tun. Dva hlavní navijáky s délkou lana 100 metrů mají tahovou sílu 24 tun. Ty pak doplňuje dvoutunový naviják s lanem o délce 220 metrů.

Připravil Vladimír Marek a Michal Voska

Rozdíly: chybí maják, zrcátko, rameno a světlý

RECENZE

Jiří Bílek

Sedm desetiletí s Ústřední hudbou Armády České republiky

Sedm desetiletí s Ústřední hudbou Armády České republiky
Tóny, které zná celý svět

„Uplynulo sedmdesát let a na pozadí historie našeho nejvýznamnějšího vojenského hudebního tělesa se jako v zrcadle odráží velká část poválečných dějin naší armády. Ústřední hudba však není zajatkyní, ale znalkyní chronologie vlastního času. Je si vědoma své minulosti a nezapomíná na ni – zvláště pak na ty změny a události, které v sobě již od počátku nesly potenciál rozhodujícího kroku,“ napsal v úvodu této výpravné publikace náčelník Generálního štábu Armády České republiky armádní generál Aleš Opat.

Na první pohled by se mohlo zdát, že se publikace zabývá výhradně sedmi desetiletími historie Ústřední hudby, její záběr je ale podstatně širší. Zachycuje zrod hudebních vojenských souborů od pravěku, přes středověk, třicetiletou válku, rakouské a rakousko-uherské vojenské kapely, československé a české vojenské hudby až po současnost. Celá řada zajímavých informací je doplněna velkým množstvím unikátních fotografií a dobového obrazového materiálu.

Počet stran: 256

Vydalo: Ministerstvo obrany České republiky, 2019, náklad publikace byl předán Ústřední hudbě Armády České republiky

Text: Vladimír Marek

manuál profesionálního vojáka

Rukávové znaky

Na představení hodnostních systémů armád NATO jsme navázali dalším seriálem. V něm se budeme po řadu měsíců zabývat rukávovými znaky útvárů a zařízení nejen AČR, ale celého resortu.

KVV Pardubice

Krajské vojenské velitelství Pardubice sídlí na adrese Hůrka 1100. Podobně jako ostatní krajská vojenská velitelství je i to pardubické vojenským správním úřadem vykonávajícím ve svém územním obvodu (Pardubický kraj) státní správu. Současně plní úkoly obrany státu, plánuje a zabezpečuje mobilizační přípravy a provádění mobilizace. V těchto oblastech spolupracuje s příslušnými orgány veřejné správy a příslušnými právníckými osobami.

Pěší rota AZ KVV Pardubice

Podobně jako u dalších krajských vojenských velitelství byla i v Pardubicích zformována pěší rota aktivní zálohy, která je přímo podřízena řediteli KVV Pardubice. Její příprava je soustředěna do krátkodobých vojenských cvičení, při nichž se zdokonalují jak ve vševojskových, tak odborných činnostech. Příslušníci pěší roty AZ se podílí na propagaci ozbrojených sil na veřejnosti. K jejich úkolům patří pomoc při živelních pohromách a ostraha objektů důležitých pro obranu státu. A to v případě zhoršení bezpečnostní situace nebo potřeby plnění úkolů ve prospěch Policie ČR.

KVV Ústí nad Labem

Krajské vojenské velitelství Ústí nad Labem bylo zřízeno 1. ledna 2005. Sídlí na adrese ul. Štefánikova 231/2. Podobně jako ostatní krajská vojenská velitelství je vojenským správním úřadem vykonávajícím ve svém územním obvodu (Ústecký kraj) státní správu. Současně plní úkoly obrany státu územního obvodu kraje, krizového řízení (ředitel KVV je členem bezpečnostní rady kraje), plánuje a zabezpečuje mobilizační přípravy, doplňování ozbrojených sil ČR osobami a věcnými prostředky a zajišťuje provádění mobilizace. Komplexně zabezpečuje vojáky v AZ zařazené ve vlastní pěší rotě a štábu KVV, provádí jejich výcvik a odbornou přípravu. Ostatní vojáky v AZ vedené v evidenci KVV zabezpečuje po stránce personální, logistické a finanční.

Pěší rota AZ KVV Ústí nad Labem

Rota je koncipována jako pěší jednotka vyzbrojená lehkými ručními zbraněmi. Skládá se z velitelského družstva, tří pěších čet, čtyř logistiky, velitelské čety a rotního obvaziště. Za krizových situací může být nasazena k posílení Integrovaného záchranného systému, Policie ČR a ke střežení objektů důležitých pro obranu státu. Příslušníci jednotky AZ se pro tyto účely připravují formou vojenských cvičení a kurzů.

KVV Plzeň

Krajské vojenské velitelství Plzeň sídlí na adrese Štefánikovo nám. 1. Podobně jako ostatní krajská vojenská velitelství je vojenským správním úřadem vykonávajícím ve svém územním obvodu (Plzeňský kraj) státní správu. Současně plní úkoly obrany státu, plánuje a zabezpečuje mobilizační přípravy a provádění mobilizace. Tyto záležitosti projednává s územními orgány státní správy a samosprávy, plánuje doplňování ozbrojených sil ČR mobilizačními zálohami i zabezpečuje podporu činnosti vojenských zájmových sdružení na krajské úrovni. Komplexně řídí, doplňuje a zabezpečuje jednotku pěší roty aktivní zálohy.

Pěší rota AZ KVV Plzeň

Podobně jako u dalších krajských vojenských velitelství byla i v Plzni formována pěší rota aktivní zálohy. Je přímo podřízena řediteli KVV Plzeň a koncipována jako pěší jednotka vyzbrojená lehkými ručními zbraněmi. Její příprava je soustředěna do vojenských cvičení, případně odborných kurzů. Výcvik probíhá zpravidla ve dvou týdenních cyklech, na jaře a na podzim. Od 28. 10. 2010 je jednotka pokračovatelem historického čestného názvu „Pětatřicátníci“, který je součástí jejího znaku.

Interní komunikační portál

←→ www.ikp.army.cz

V měsíci únoru vrcholilo hodnotící období, kdy probíhalo vlastní služební hodnocení vojáků z povolání, které je důležitým podkladem pro rozhodování ve věcech služebního poměru vojáků, a má tedy významný vliv i na kariéru vojáků. O zmíněnou oblast se zajímali i uživatelé IKP, což se projevilo i v dotazech, které jsme na portále v tomto období řešili. V dnešním článku se budeme zabývat jedním z těchto dotazů.

Dotaz:

Jak při zpracování služebního hodnocení posoudit situaci, kdy voják v řádném termínu nesplní normy přezkoušení tělesné zdatnosti, avšak následně, před opravnými termíny, je mu v rámci roční lékařské prohlídky vystaveno potvrzení, že v daném roce není schopen se přezkoušení zúčastnit. Má být v hodnocení uvedeno, že nesplňuje, nebo že nebyl, s odkazem na výsledky roční lékařské prohlídky, hodnocen?

Odpověď:

Pokud byl voják v době přezkoušení v řádném termínu zdravotně způsobilý a byl při přezkoušení hodnocen jako nevyhovující, je výsledek přezkoušení platný.

Roční lékařská prohlídka je platná od doby vydání jejího závěru do doby následné roční lékařské prohlídky. Potvrzení, že se voják v daném roce není schopen přezkoušení zúčastnit, nelze vydat retrospektivně, tedy v polovině roku na celý příslušný rok („zpětně“).

Podle přílohy č. 3 vyhlášky č. 357/2016 Sb., o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby – Stanovování úprav podmínek pro plnění služebních úkolů vojáka, vydává tyto úpravy podmínek pro plnění služebních úkolů, tedy i pro přezkoušení z tělesné přípravy:

- ošetřující vojenský lékař CZS nebo vojenský lékař přezkumné komise ÚLZ na dobu maximálně jednoho kalendářního měsíce;
- lékař specialista na dobu maximálně 3 měsíců;
- posudkový lékař vojenského poskytovatele na dobu maximálně 6 měsíců;
- vojenská přezkumná komise na dobu delší než 6 měsíců.

Voják bude tudíž pro daný rok hodnocen z tělesné přípravy jako nevyhovující.

Ve služebním hodnocení vojáka pak bude v kolonce „Hodnocení tělesné přípravy“ uvedeno, že „nesplňuje“.

Redakce IKP

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz
Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Milan Syrový
Jazyková korektura: Tomáš Xaver, Milena Krejsová,
Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 20. 2. 2019
Toto číslo vyšlo dne: 11. 3. 2019

Foto na titulní straně: kpt. Kateřina Ramil

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: grafika.syrovy@gmail.com

Jan Kouba (fotograf)
telefon: 973 215 664
mobil: 606 674 257
e-mail: foto.kouba@volny.cz

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu

Nové sanitky

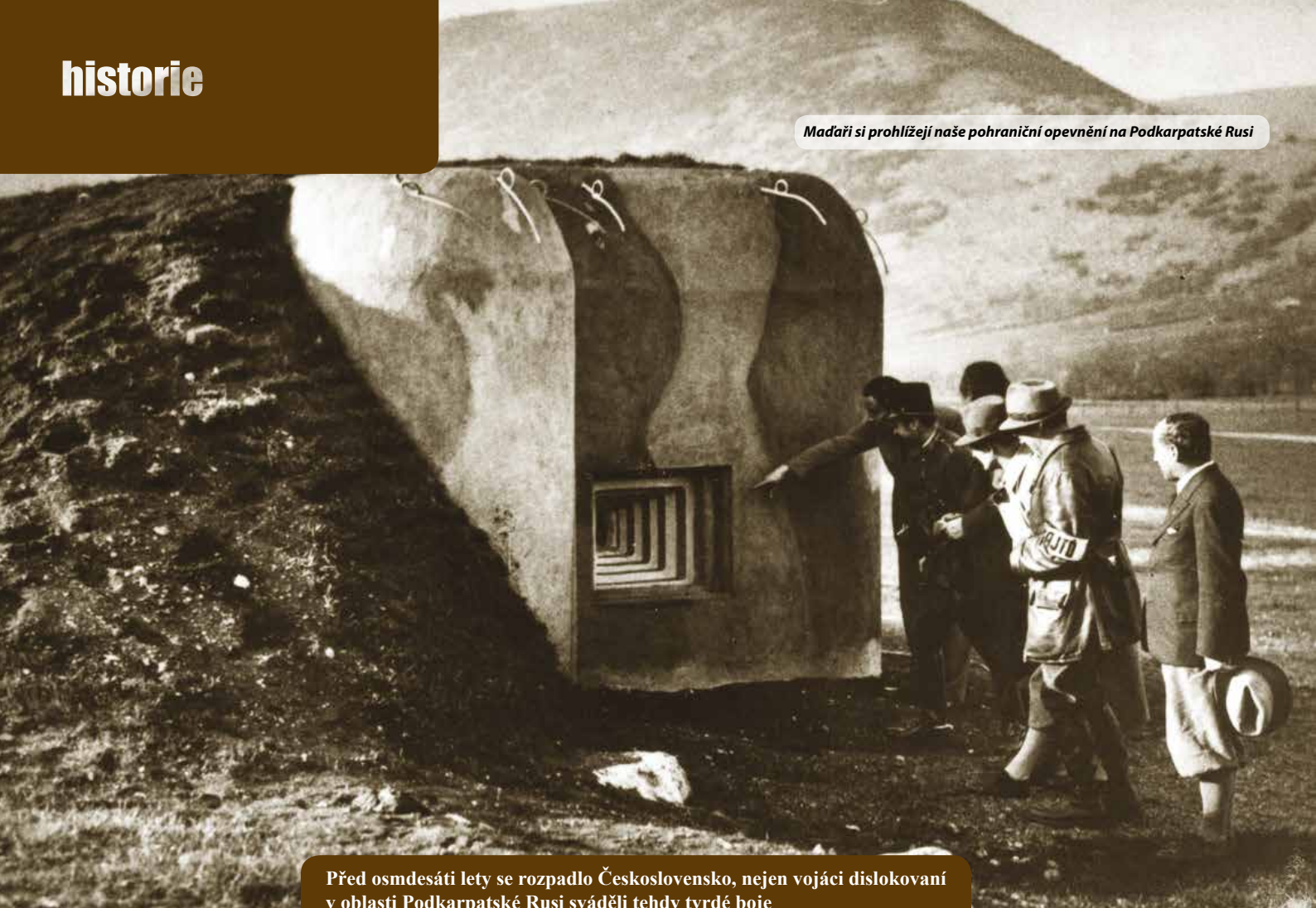
V Centru zdravotnického materiálu v Bystřici pod Hostýnem předal ředitel Agentury vojenského zdravotnictví brigádní generál Zoltán Bubeník poslední dodávku nových sanitních vozů pro potřeby tzv. posádkových ošetřoven napříč republikou. Ty postupně nahradí předešlé, již letité sanitky a zajistí tak bezproblémový chod převozu pacientů na dlouhá léta. Jde o silniční verze, ty terénní budou i otázkou budoucí akvizice na nová bojová vozidla pěchoty.

„Dosluhující vozy pocházejí z let 1995 až 1998, jsou tedy více než dvacet let staré. Díky dnešní modernizaci se zlepšila jednak ergonomie vnitřního prostoru, máme zde moderní přístroje včetně automatického defibrilátoru. Soustava nosítek a křesel včetně plošiny poslouží k bezproblémovému převozu pacientů jak v rámci výcvikových prostorů, tak i při běžném převozu do nemocnic. Tyto vozy jsou nadčasové a poslouží nám dlouhá léta,“ uvedl při převzetí zbylých vozů z celkového počtu 18 brigádní generál Zoltán Bubeník.

Dodávka vozů probíhala od konce roku 2018 až po současnost. Jde o vozy VW Transporter T6 s dvoulitrovým dieselovým motorem o výkonu 110 kW. Všechny mají moderní zástavbu, veškeré potřebné lékařské a zdravotnické vybavení včetně plošiny a nosítek s vysokou nosností. Každý z vozů je kromě červených reflexních prvků vybaven i zvukovou a světelnou signalizací. Jde tedy o vozy s předností jízdy. Jelikož jde o armádní nákup, ani v tomto případě nelze opomenout vojenské zkoušky, v tomto případě ve zkrácené podobě. Ty proběhly minulý rok od 18. června do 24. července na základě nařízení náčelníka Generálního štábu AČR.

Text a foto: Michal Voska

213 67-32

Před osmdesáti lety se rozpadlo Československo, nejen vojáci dislokovaní v oblasti Podkarpatské Rusi sváděli tehdy tvrdé boje

Boje za neexistující stát

Březen 1939 je stejně jako podzim předcházejícího roku spojen s představou laické veřejnosti, že naše armáda se v době té největší krize nepostavila na obranu republiky se zbraní v ruce. Skutečnost je ale poněkud jiná. Přestože politici odmítli výzvy československé generality a na případný odpor rezignovali, mnozí z vojáků svedli hrdinný boj většinou s nemalou přesilou.

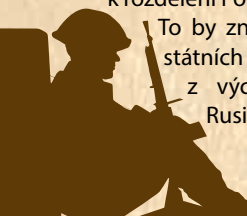
Jednoznačně nejrozsáhlejší odpor byl v polovině března 1939 veden na východě tehdejšího Československa, na území Podkarpatské Rusi. Zde maďarské jednotky zahájily útok na naše pozice u Podmonastyru poblíž Mukacheva již 14. března 1939 v půl páté ráno. Za tímto účelem se již v předcházejících dnech k demarkační linii přesunuly tři brigády. Cílem této operace bylo dobytí Svaljavy a obsazení údolí Latorice. Pokud by se to zdařilo, došlo by k rozdělení Podkarpatské Rusi na dvě části.

To by znemožnilo evakuaci českých státních zaměstnanců a jejich rodin z východní části Podkarpatské Rusi na Slovensko.

Hrdinství obránců kláštera

V klášterním objektu se bránily necelé tři desítky příslušníků Stráže obrany státu (SOS). Přímo mistrovsky využívaly ochrany silných klášterních zdí a nevzdaly se ani v okamžiku, kdy se na místo odporu soustředila prudká dělostřelecká palba. Po šestihodinové bitvě ustoupily až v okamžiku, kdy jim docházela munice. Dva příslušníci čtyři padli přímo na místě, ostatní měli větší či menší zranění. Jejich útrapám ale nebyl konec. Na zadní voj, který měl krýt ústup, uspořádali Maďaři doslova hon na vinicích kláštera. Zraněné příslušníky SOS čekal třicetkilometrový ústupový pochod přes zasněžené lesní masivy Vihorlatu do Perečina.

Maďaři pokračovali v útoku údolím Latorice. Mezitím ale velení pluku 36 nechalo v této oblasti vybudovat obranná postavení a posílilo jednotky vybranými místními záložníky. Úzké údolí navíc skýtalo ideální podmínky pro vedení obranného boje. Díky tomu zde českoslovenští vojáci drželi protivníka po další dva dny. Mezitím se podařilo ze Svaljavy evakuovat na Slovensko nejen všechny civilisty, ale i nemalé množství nejrůznějšího materiálu včetně aktiv místních spořitel a bank. Situaci našich vojáků komplikovala rovněž skutečnost, že v noci z 13. na 14. března došlo k povstání místních nacionalistů, tzv. sičovců. Podařilo se jim obsadit četnickou stanici v Chustu, ukořistit zbraně, zablokovat vládní budovu,

poštu a nádraží. Útok na kasárny 1. praporu pěšího pluku 45 však byl odražen a naši vojáci přešli do protiútoků. Po tvrdých bojích v ulicích města se jim podařilo zlikvidovat i odpor poslední skupiny, která se zabarikádovala v hotelu Koruna.

Noční bitva

S ohledem na nepříliš příznivé informace ze střední fronty byl maďarský útok na západním směru na severní předměstí Užhorodu Domanince odložen až na večerní hodiny 14. března. Zpočátku zajišťovala obranu mostu přes kanál Schwemm a okolních pozic jen rota SOS, vyzbrojená několika těžkými kulomety. V noční bitvě, která následovala, se vyznamenala nejen ona, ale i další posily, především z řad armády. Ráno 15. března se obránci, kryti lehkými tanky, stáhli k Onokovcům. Tady již bylo v údolí řeky Uzhu vybudováno obranné postavení vojáků pěšího pluku 36. Ustupovat v této oblasti směrem ke slovenským hranicím začali vojáci až 17. března v odpoledních hodinách. V tomto okamžiku již byli všichni civilisté v bezpečí.

Třetí směr útoku, kterým se Maďari drali na Podkarpatskou Rus, byl veden na východní část země. Zde byla překročena státní hranice až 15. března. Jako první se musela bránit družstva SOS ve Fančikovu a Vrbovci. Do těchto bojů se zapojily i dva tanky LT vz. 35, které se shodou okolností v té době vracely z prezentační akce v zahraničí. Jejich řízení se ujali škodováčtí mechanici, kteří je doprovázeli. Jeden z tanků byl zasažen maďarským dělem a vyhořel. Zahynul i mechanik Antonín Seidler. Do ústupových bojů se velice rychle zapojily jednotky pěšího pluku 45. Od samého počátku ale bylo zřejmé, že dostat se hornatým,

těžce přístupným terénem na Slovensko nepůjde. A tak českoslovenští úředníci a zaměstnanci i s rodinami – chránění vojáky – ustupovali na rumunské území. Část Čechoslováků se musela na základě vývoje situace stáhnout do Polska. Chust vyklidila naše armáda až 16. března 1939 odpoledne. Ještě téhož dne zadní voj obrany překročil v Tjačevu Tisu. Jako poslední z Podkarpatské Rusi ustoupila do Rumunska naše jednotka bránící na východě Bočkov, a to až 21. března 1939. Obranné boje na Podkarpatské Rusi zaplatilo svými životy čtyřicet příslušníků armády a SOS. Tyto hrdinné boje československých vojáků se odehrávaly v okamžiku, kdy republika již neexistovala.

Boj a Czajankovu továrnu

Na území Čech a Moravy dostaly všechny posádky rozkaz neklást příjizdčím německým kolonám odpor. Přesto i zde došlo k boji. Večer 14. března 1939 se společně se svými vojáky postavil Němcům na odpor kapitán Karel Pavlík. Ten osudný večer sloužil jako velitel XII. kulometné rotý 3. praporu 8. pěšího pluku „Slezského“ v Czajankově továrně v Místku. Zhruba v půl sedmé večer 14. března dorazila k bývalé Czajankově továrně německá motorizovaná kolona. V době nepřítomnosti velitele praporu velel naší jednotce právě kapitán Pavlík. Po neúspěšném německém pokusu obsadit vjezd do objektu vydal rozkaz k zorganizování obrany a sám v boji obsluhoval lehký kulomet.

V továrně se nacházelo zhruba tři sta vojáků. Většinou se však jednalo o nováčky, kteří byli na vojnu teprve několik týdnů. Naštěstí ale v kasárnách sídlil i kurz polského jazyka, který absolvovali zkušení poddůstojníci. A tak

útočící Němce zaskočil houževnatý odpor. Kapitán Pavlík pověřil dokonce poručíka Martínka, aby sestavil z dobrovolníků údernou skupinu. Jejím úkolem bylo napadnout Němce z boku. Tento průlom se však nezdařil. Vojáci se tedy v továrně opevnili.

Odpor obránců ustal až po vyčerpání veškeré munice na rozkaz velitele pluku.

Moravec a další

Plukovník František Moravec, pověřený řízením 2. (zpravodajského) oddělení Hlavního štábu, se dozvěděl o chystaném obsazení okleštěného zbytku Čech a Moravy počátkem února roku 1939 od Francouzů. V sobotu 11. března mu to na schůzce v Turnově potvrdil i agent A-54 (Paul Thümmel). Načrtl tehdy dokonce hlavní směry postupu Němců, uvedl velitele jednotlivých armád. Plukovník Moravec okamžitě seznámil s těmito informacemi vládu. Tehdejší představitelé Československa však nebrali jeho varování příliš vážně. A tak musel začít jednat na vlastní pěst. Po dohodě s britským zpravodajcem majorem Gibsonem nechal připravit nezbytný zpravodajský materiál, který nechal dopravit na britské velvyslanectví. Společně s jedenácti pečlivě vybranými spolupracovníky se bezprostředně před obsazením republiky Němci přepravil letecky 14. března večer do Londýna. Ještě předtím nechal převézt potřebné valutové obnosy do Haagu, Stockholmu, Curychu a Paříže. Tisíce dalších vojáků a důstojníků takovouto možnost neměly. Přesto chtěli proti nepříteli bojovat se zbraní v ruce, a to i v zahraničí. Nezbyvalo jim tedy nic jiného než se strastiplnou cestou přes Polsko či Balkán dostat do Francie a následně do Velké Británie.

Text: Vladimír Marek, foto: VÚA-VHA

Kapitán Karel Pavlík

Příjezd německých vojáků do Prahy

PROFESIONÁL JE AMATÉR, KTERÝ SE NIKDY NEVZDAL.

**CENTRUM
PODPORY
SPECIÁLNÍCH
SIL**

BOJUJ JAKO MY !

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ
2019

20. - 24. 5.
17. - 21. 6.
09. - 13. 9.

www.cpss.wz.cz

DUM SPIRO SPERO

VÍTEZOVÉ DĚLAJÍ TO,
CO PORAZENÍ DĚLAT NECHCEJÍ

INMEP 2019

XVI. pyrotechnická konference s mezinárodní účastí

Ve dnech 2. až 7. června 2019 se bude v rekreačním zařízení Olšina konat

16. pyrotechnická konference s mezinárodní účastí

Cílem této konference je:

- setkání specialistů aktivně pracujících v oblasti EOD/IEDD a navázání osobních kontaktů;
 - prezentace pyrotechnické činnosti účastníků za uplynulý rok;
- porovnání pracovních postupů a zkušeností jednotlivých národních složek, ať už příslušníků policie nebo ostatních OS, které se touto problematikou zabývají;
 - seznámení s novými trendy, technologiemi v oblasti EOD/IEDD.

Dopolední bloky budou věnovány přednáškám a prezentacím jednotlivých účastníků. Komunikačními jazyky jsou čeština a angličtina. Odpolední bloky pak budou věnovány nejen přednáškové činnosti, ale především praktické činnosti formou prezentace výrobků a technologií souvisejících s problematikou EOD/IEDD (ochranné prostředky, nové trendy v oblasti výbušných prostředků, výzkum a vývoj, apod.). Konference je určena zejména pro pyrotechniky a EOD/IEDD operátory, kteří prakticky vykonávají pyrotechnickou činnost. Stejně jako v minulých letech, i tento rok se konference zúčastní partneři a kolegové z tohoto oboru, reprezentující státy NATO, PpP, či další partnerské země.

Složky podílející se na organizaci konference: SOVZ Boletice, ČsOL, ÚPVSP-VZ Pardubice, 15. žp Bechyně

Více informací a registrační formulář je k nalezení na www.inmep.cz

Kontaktní e-mailová adresa: inmep@seznam.cz